

„Czas” wychodzi codziennie, wyjąwszy niedziele i dni świąteczne.
Oddzielne Nra Czasu, o ile zapas starczy, w Krakowie po 10 c., w Łwowie za przesyłką pocztową 12 c.

Prenumerata wynosi:

	na cały rok	na kwartał	na 1 miesiąc
Pocztą w państwie Austriackim.	24 złr.	6 złr.	2 złr. 50 c.
„ do Włoch, Francji, Anglii, Belgii, Szwajcarii, Turcji	28 złr.	7 złr.	3 złr.
innych państw należących do związku pocztowego	32 złr.	8 złr.	3 złr.

Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1-go do ostatniego dnia w miesiącu. — Listy z pieniędzmi i przekazy pieniężne na prenumeratę i ogłoszenia (inserty) uprasza się nadsyłać franco do Administracji „Czasu” w Krakowie. — Listy reklamacyjne nieopłacone nie podlegają opłacie pocztowej. — Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.
Rękopismy nadsyłanych nie zwraca się.

CZAS

Prenumeratę przyjmują:

Administracja „CZASU” w Krakowie i urzędy pocztowe. Miejscowa prenumeratę księgarnia S. A. Krzyżanowskiego, handel Z. Skalskiego w Sukiennicach, biuro dzienników i ogłoszeń E. Silbersteina w hotelu Saskim, handel Bajera przy ulicy Grodzkiej, trafikę Kuklińskiego w Sukiennicach. — Ogłoszenia (inserty) przyjmuje się za opłatą od miejsca wiersza drukiem drobnym (petitowym) za pierwszy raz 10 cent., za każdy następny po 5 cent. — Nadesłane (na 3 stronie dziennika) od miejsca wiersza drukiem drobnym po 30 cent. za każdy raz. — Ogłoszenia i prenumeratę przyjmują: we Lwowie Agencja „CZASU” w głównym składzie tytoniu Nr. II przy ul. Trybunalskiej L. 4; w Warszawie wyłącznie p. Adam, Rue Clément 4; (prenumeratę p. W. Raczkowski, Faubourg Poissonnière 33); w Wiedniu pp. Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtu n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu), A. Oppel, Stubenbastei Nr. 2, R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze), H. Schalek, M. Dukes, M. Stern, tylko prenumeratę pp. H. Goldschmidt & C., w Frankfurtu n. M. G. L. Daube & C.

W Warszawie przyjmują ogłoszenia pp. Reichman i Frenndler, biuro ogłoszeń przy ul. Senatorskiej

Przegląd Polityczny.

Kraków 10 lipca.

Wskutek uchwały zapadłej na ostatnim posiedzeniu centralnego Towarzystwa rolniczego krakowskiego, członkowie zeszłorocznego komitetu ratunkowego, który się zawiązał był w naszym mieście, zebrał się tego samego dnia, t. j. przed wieczorem w biurze delegata namiestnika, i oświadczył gotowość podjęcia na nowo działania swego, gdyby tego okazała się potrzeba. Na razie sądzi on jednak, iż wystarczy działań zawiązanych komitetów miejscowych, wchodzących w bezpośredni stosunek z c. k. namiestnictwem i Wydziałem krajowym.

Konferencje austriackich i węgierskich ministrów w sprawie odnowienia związku cłowo-handlowego, zakończone zostały tymczasowo na posiedzeniu u hr. Kalnokyego. Wzięli w nich także udział ministrowie krajowi. Bud. Corr. donosi o ich rezultacie, co następuje: „Narady dotknęły wszystkich wspólnego związku cłowo-handlowego, dotyczących się kwestyj, mianowicie zaś kwestyj kwoty zwolnienia, cel pośrednich i restytucyj, tudzież spraw weterynaryjnych. W tych naradach, w których wzięli także udział ministrowie wspólnej, zastanawiano się nad sprawami handlowo-politycznymi, mianowicie nad kwestyą odnowienia traktatów handlowych, kończących się w latach 1886 i 1887. Teraz będzie zadanym konferencji cłowej angielskiej przygotować prace wstępne. W jesieni nastąpi dalszy ciąg przerwy dzisiejszej konferencji. Być może, że w ciągu lata znajdzie Kalnoky sposobność widzenia się z ks. Bismarkiem i pomówienia z nim o stosunkach handlowo-politycznych między obu monarchiami. Ministrowie węgierscy odjeżdżali już do Pestu.”

Według doniesienia *Politik*, ma Rada państwa być zwołana stanowiąc w drugiej połowie września na krótką sesję dla zawołowania adresu i dokonania wyborów do delegacji. Nie jest to niemożliwe, dodaje nadto *Politik*, iżby minister skarbu już we wrześniu przedłożył *exposé* budżetowe, aby komisja budżetowa mogła zaraz rozpocząć swoje czynności, a w ten sposób referencje zyskały więcej czasu do wypracowania sprawozdań. Według tegoż samego dziennika, zjednoczenie klubów Hohenwartha i Liechtensteina napotyka trudności, gdyż z wielu stron objawia się życzenie, aby utrzymać na prawicy jeden klub czysto niemiecki. Chcą uniknąć „konserwatywności niemieckiej” pisze wiedeński korespondent *Politik* zarzut, że dają się majoryzować przez klub Hohenwartha, w większej swej części złożony z niemieców, i dlatego życzą sobie utrzymania „klubu niemieckiego” prawicy, a to tem bardziej, o ile na pewno spodziewać się można utworzenia klubu niemieckiego lewicy. Obawiają się dalej, aby jakaś różnica zdań nie dała powodu do secesji i uniknięcia, że lepiej jest pozostawić dotychczasową organizację, aniżeli tworzyć nową, którąby miały ewentualnie w starciu z przeciwnikami ulegać zmianie. W każdym razie są to raczej względy oportunistyczne, przemawiające przeciw fuzji i właśnie przywódcy centrów życzą sobie jak przedtem, tak i nadal chętnie i z głębokim przekonaniem poddać się przewództwu hr. Hohenwartha. *Relato refero*, ale mniemamy, że jesteśmy dobrze poinformowani.”

Dzienniki wiedeńskie ogłaszają t. kst. okólnika, wydanego przez ministra oświaty hr. Conrada, z powodu zachowania się niektórych nauczycieli pod czas ostatniej akcji wyborczej. Okólnik ten brzmi:

„W czasie ostatnich wyborów do Rady państwa okazało się, że nauczyciele takich szkół, które mają nietylko nauczać lecz także i wychowywać młodzież, brali udział w walkach stronnictw w sposób wybitny, to zbieraniem głosów, to jako agitatorowie polityczni. Nie mogę zgola pochwalić

tego wykroczenia po za obręb swego powołania, w którym przykład na młodzież tak wiele działa, jakoteż współudziału w ruchu, przeszkadzającym cichej pracy szkolnej. Pretensja szkoły do powierzenia jej działań wszelkich partij i stanów, wielebny na uprzedzeniu straciła, gdyby ci, którzy obojętności są przygotowani wzrastające pokolenie przez zatrudnienie przedmiotami naukowymi do nieuprzedzonego sposobu myślenia, sami się rzucili w wir stronnictw, dając tem samem powód do powątpiewania o ich przedmiotowym zaprzyntowaniu się na rzeczy dotyczące stronnictw i narodowości. Jakkolwiek nie jest bynajmniej moim zamiarem ukroczyć w wykonywaniu praw przysługujących każdemu obywatelowi państwa, to mam przecież nadzieję, że nauczyciele wymienionej powyżej kategorii w używaniu tego prawa, zechcą z należytytym taktem postępować, omijając wszystko, co by jego powagę, przychylności i zaufanie w pewnej bodaj tylko części powierzonej sobie działy nadweryżę mogło, i co by się też z jego powołaniem nie zgadzało. Upraszam Rady szkolnej krajowej o zarządzenie, aby tę moją wypowiedzianą tu nadzieję zakomunikowały gronu nauczycielskiemu szkół średnich i zakładów do zakresu szkół ludowych należących.”

Sprawa założenia czeskiej szkoły ludowej w IV okręgu miasta Borna, rozstrzygnięta została w trybunale administracyjnym na niekorzyść tejże szkoły, a rozporządzenie ministerialne, wskutek którego szkoła ta miała być otwarta, zostało zniszczone. Gmina miasta Borna opierała się w procesie na tej okoliczności, że w IV okręgu miasta Borna, liczba dzieci czeskich obowiązanych do chodzenia do szkoły wynosi tylko 30, nie dochodzi zatem do minimalnej cyfry 40, która osiągnięta być mogła tylko przez naczestęszanie dzieci z III okręgu. Trybunał administracyjny pod przewodnictwem hr. Belcrediego orzekł, że odnośnie rozporządzenie ministerialne zostaje zniszczone z powodu uchybienia w przeprowadzeniu sprawy, ponieważ pominięto § 7 morawskiej ustawy krajowej o zakładaniu szkół, według którego wszelkie okoliczności, dotyczące założenia nowej szkoły, mają być stwierdzone przez osobną komisję z współudziałem stron interesowanych.

Następca tronu austriackiego z dostojną swą małżonką udali się do Brukseli, gdzie powitani przez króla i królową, zamieszkali w zamku Lacken, z kąd udadzą się do Antwerpii na zwiedzenie wystawy.

Jako kandydata do tronu brunswickiego, przez Prusy p. tronowanego, wymienią księcia Reuss, posła niemieckiego w Wiedniu.

Z Paryża donoszą, że Waddington z rozmowy z Salisburyem, która jeszcze żadnej stanowczej umowy nie miała na celu, tylko była ogólnikową wymianą zdań, wyniósł takie wrażenie: Sprawę egipską zamierza przez gabinet angielskiego rozwiązać w porozumieniu z mocarstwami europejskimi, wogóle jednak ograniczy on się tymczasem jedynie do załatwienia najpilniejszych spraw bieżących, a rozwikłanie spraw większej wagi odłoży aż do chwili skutecznego wyboru, żeby, jeśli rezultat wypadnie na korzyść Turyjów, mógł się oprzeć na wspierającej go większości.

Wiadomo, że Rosja nie życzy sobie takiej zwłoki, z obawy, ażeby Anglia nie zyskała sobie przez ten czas ważnych sojuszników. Zaczynają się więc pojawiać teraz przepowiednie, które i *Nordd. Allg. Ztg* powtórzyła, że jeśli się ugoda z Anglią jeszcze długo przeciągać będzie, to Rosja w czasie rokowań gotowa zająć jeszcze Herat.

Zdaje się też, że Rosja nie przestaje przygotowywać się do akcji wojennej w Azji. Do *Standardu* donoszą bowiem z Teheranu:

„Persowie uskarżają się mocno na ciągłe pogwałcanie granic ich państwa przez Rosję i na ciągłe mieszanie się Rosyan do spraw perskich. W Askabadzie skoncentrowała Rosja 10,000 lu

dzi. Codziennie odechodzi ztąd jakiś oddział wojska do Saraksu, który zastępuje bezzwłocznie nachodzącym znów od strony morza Kaspijskiego do Askabadu. Ruchy te czynią wrażenie, jakoby się przygotowywała wojna, będąca bliską wybuchnicą.”

Z innych znów stron donoszą, że Salisbury co do Egiptu i Sudanu przyswoił sobie dawny plan Northbrooka, aby zwolna oddawać różne pozycje Turcji i oddać w jej ręce rząd Egiptu i Sudanu, z zastrzeżeniem odrębności pierwszego i kontroli nad nim europejskiej.

Cała uwaga prasy francuskiej zwrócona teraz w stronę Anamu. Organa wszystkich prawie stronnictw żądają energicznego wystąpienia, celem przywrócenia porządku i ustalenia uroku imienia francuskiego w Azji wschodniej.

Z uzupełnieniem ministerstwa swego czeka Depretis podobno, aż się stanie prawomocną ustawą, stwarzającą trzy nowe teki. Obecnie sam wyjechał do wód, a w nieobecności jego załatwia interesy zewnętrzne sekretarz generalny Morana, który ma być do tego bardzo uzdolniony.

Nowoje Wremia przynosi wiadomość, jaka mu z Szanghaju zakomunikowana została, że pomiędzy rządami rosyjskim i koreańskim, toczą się obecnie rokowania, dotyczące zawarcia układu o protektorat Rosji nad Koreą, i zapewnienia jej swobody żeglugi po rzecze Tiumeni.

Tenże sam organ petersburski powtarza zapewnienie, że między Londynem, Berlinem i Petersburgiem nastąpiła wymiana zdań pojednawczego charakteru.

Sprawy miejskie.

Posiedzenie Rady miejskiej dnia 9 lipca.

Przewodniczący Prezydent Dr Szlachetowski — radców obecnych 35.

Na wstępie posiedzenia odczytane zostały następujące ważne pisma: 1) pismo hr. Karola Czarnieckiego, który z powodu, iż pragnie, aby zwłoki jego były złożone na tutejszym cmentarzu, czyni zapis 2,000 złr. dla kaplicy cmentarnej, a z procentu od tej sumy ma być wypłacana kwota 67 złr. kapelanowi cmentarza za wskazane aktem zapisu Msze św.; kwota 5 złr. każdoocześnie dozorcy cmentarza; a 12 złr. ma być rozdanych co roku w dzień św. Karola Boromeusza między tutejszych ubogich; 2) pismo ordynaryjatu biskupiego krakowskiego dziękujące Prezydentowi i Radzie za udział w uroczystym nabożeństwie, odprawionem w Katedrze na Wawelu dnia 5 b. m., jako w rocznicę 1000-letniej śmierci św. Metodziego. Pismo to upoważnia Prezydenta do wyrażenia podziękowania Radzie miejskiej.

Akt fundacyjny hr. Czarnieckiego odebrała Rada do sekcji prawniczej, a następnie udzieliła 6-tygodniowego urlopu r. m. St. Feintuchowi.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego, przedkłada r. m. prof. Dr Kasperek, imieniem sekcji prawniczej, następujący wniosek nagły, który podajemy już z poprawkami r. m. Dra Rosenblatta i r. m. prof. Dra Bobrzyńskiego, jako przyjętemi przez Radę do treści wniosku.

Wniosek brzmi więc w całości: „Przyjmie się o-rzeczenie Rady szkolnej krajowej z dnia 31 maja 1885 r., załatwiającej przedłożenie gminy m. Krakowa z 21 listopada 1883 przeciw rozporządzeniu Rady szkolnej kraj. z d. 6 października 1883, mocą którego nałożono na gminę m. Krakowa obowiązek ponoszenia wydatków w wysokości 12%, na placenadetatowych nauczycieli i nauczycielek klas równorzędnych, do wiadomości, z tem zastrzeżeniem, że ta uchwała nie przesądza w niczem kwestyj zwrotu zaliczek udzielonych z funduszu szkolnego krajo-

wego za czas od r. 1876 do 1882 — i nie wnosi się rekursu od tego orzeczenia do ministerstwa wyznań i oświecenia.”

R. m. Dr F. Jakubowski, jako sprawozdawca komisji gazowej, przedkłada umotywowany poprzednio następujący wniosek:

„Rada miasta upoważnia komisję gazową do działania w celu wykonania uchwały Rady miasta, postanawiającej budowę własnego zakładu gazowego w granicach sumy na budowę przeznaczonych i na podstawie planów przez p. Jahna przedłożonych mających, tudzież, że Rada miejska grunta Maślakówkę ewentualnie Dajworz oddaje komisji gazowej do rozporządzenia, by jeden z nich, stosownie do wskazówek p. Jahna, użyła pod budowę zakładu gazowego miejskiego.”

Wniosek ten Rada przyjmie po krótkiej dyskusji na temat, czy budowa nowego zakładu gazowego na Dajworze nie byłaby szkodliwą ze względów zdrowotnych, obawy te wszakże, podniesione przez r. m. Birnbaum, usunęli wiceprezydent Friedlein, r. m. Knans, a wreszcie sprawozdawca. Również żądał r. m. Birnbaum, aby komisja gazowa, upoważniona do działania, gdy Rada miejska nie będzie się zbierała na posiedzenia, zasięgała w razie danym zdania delegatów sekcji ekonomicznej lub skarbowej. Sprawozdawca wyjaśnił zbyteczność tego zastrzeżenia, gdyż co do planów p. Jahna sekcja ekonomiczna nie mogłaby przedsięwziąć żadnych rozbiórów, a komisja gazowa zbytecznie zasięgałaby opinii delegatów sekcji skarbowej, gdyż co do funduszu może działać tylko w granicach określonych już uchwałą Rady.

Z powodu nagłości sprawy, Rada przystępnie do wyboru 12 członków Wydziału wielkiego Kasy Oszczędności krakowskiej. Wybrani zostali na 35 głosujących: 1) Chęciński Tomasz (29 gł.); 2) Lonis-Wawel Józef (35 gł.); 3) Federowicz Jan (33 gł.); 4) Dr Zoll Fryderyk (35 gł.); 5) Dr Cyfrowicz Leon (31 gł.); 6) Epstein Juliusz (35 gł.); 7) Kieszowski Henryk (35 gł.); 8) Zborowski Ignacy (31 gł.); 9) Dr Kański Mikołaj (25 gł.); 10) Dr Rosenblatt Józef (31 gł.); 11) Szpakowski Witalis (25 gł.); 12) Dr Piekosiński Franciszek (33 gł.).

R. m. Knans, jako sprawozdawca sekcji ekonomicznej, przedkłada następujący, obszerniejszy a szczegółowo umotywowany wniosek: „Wnieść ofertę do c. k. Skarbu wojskowego o nabycie placu pod Kapucynami położonego, jeżeli c. k. Dyrekcyja fortifikacji zgodzi się na ten sposób kupna, iż przeprowadzenie budowy dwóch njeżdżalni przyjmie na siebie, a gmina tylko zagwarantuje fundusz do wysokości kwoty 55,000 złr.”

Prezydent miasta daje następnie wyjaśnienia w sprawie grożącego wylewu Wisły, mianowicie co do robót obronnych, jakie na razie przeprowadzono, szczególniejsze około wału obronnego na Skalce. — Szczegóły te znają już nasi czytelnicy.

R. m. Chęciński czyni wniosek, aby Rada za-rządziła przekopanie drugiego kolana Wisły pod Debiem, przez co zmniejszy się siła wylewów w mieście. Na skutek naturalnych uwag wiceprezydenta Friedleina, Rada postanawia przesłać uwagi w tej mierze do ministerstwa, aby je przy regulacji rzeki w Galicji uwzględniło.

R. m. prof. Dr Bobrzyński w imieniu komisji Muzeum techniczno-przemysłowego, przedkłada trzy następujące wnioski:

1) Sprawozdanie Dyrekcyi szkoły rysunkowej dla przemysłu artystycznego, o rozwoju tego zakładu w r. 1884/5 Rada przyjmuje do wiadomości; 2) ustanawia się opłatę za naukę w powyższej szkole: całodzienną 6 złr., za naukę wieczorną 2 złr. rocznie, w dwóch półrocznych ratach pobierać się mającą; 3) p. Barabasowi, kierownikowi szkoły rysunkowej dla przemysłu artystycznego udziela się kwotę 200 złr. na opędzenie kosztów podróży celem zwiedzenia tego rodzaju zakładów naukowych za granicą, z obowiązkiem zdania sprawy Radzie miejskiej. — Przyjęto.

R. m. Dr prof. Straszewski, w imieniu sekcji szkolnej, uzasadnia i czyni następny wniosek: „W częściowym załatwieniu odczytu c. k. Rady szkolnej okręgowej miejskiej z dnia 29 listopada 1884 r. Rada miejska zgadza się w zasadzie na otwarcie z d. 1 września 1885 r. szkoły XI miejskiej 4 klasowej dla chłopców na Kazimierzu, w lokalach budyńku Salomona Scharmanta, na rok jeden wynajmujących — tudzież na otwarcie z dniem 1 września 1885 r. szkoły XII miejskiej 4 klasowej dla dziewcząt na Kazimierzu w lokalach budyńku Jana Janigi, na rok jeden wynajmujących. — Obydwie te szkoły mają być przeniesione z dniem 1-go lipca 1886 do budyńku miejskiego przy ul. Miodowej stanąć mającego. Równocześnie zwoływa się Radę okręgową miejską, o przedłożenie wniosku co do kosztów otwarcia tychże szkół.” — Przyjęto.

Tenże sam sprawozdawca w imieniu tejże samej sekcji, czyni jeszcze dwa nagłe wnioski, z których pierwszy upoważnia sekcję do obmyślenia utworzenia jeszcze jednej szkoły ludowej żeńskiej, w śródmieściu, gdyż szkoła św. Scholastyki, jest szkołą Wydziałową, a nie ludową — a drugi poleca Prezydentowi, aby w imieniu Rady miejskiej wniósł petycję do Rady szkolnej krajowej, iżby rozpoczęła w jaknajkrótszym czasie budowę w Krakowie dwóch nowych gmachów gimnazjalnych, odpowiadających wszelkim wymogom naukowym i sanitarnym. Przyjęto wśród obaw o zwolnienie.

R. m. Szpakowski podał do wiadomości Rady, w imieniu sekcji prawniczej sprawozdanie Magistratu o liczbie przekupniów w sieniach domów w I kwartale b. r. się znajdujących. Liczba tych przekupniów wzrosła się w bieżącym kwartale o 6 i wynosi obecnie 63.

Na wniosek rady Magistratu Szymkiewicza, uczyniony w imieniu sekcji V, Rada zapewnia przyjęcie do gminy pod warunkiem uzyskania obywatelstwa austriackiego, Adamowi Lew dw. im. hr. Sołtanowi.

R. m. Dr Kohn, jako sprawozdawca komisji sanitarnej, przedkłada następujący wniosek:

„Przyjmie się do wiadomości, iż komisja sanitarna na posiedzeniu z d. 1 maja 1885 uchwalila jednogłośnie wyrazić uznanie fizykom m. Dr Buszkowi za sumienne i gruntowne opracowanie sprawozdania za r. 1883, ogłoszonego drukiem w roku bieżącym.”

Motywując ten wniosek podnosi sprawozdawca zalety sprawozdania fizyka ze względów ściśle lekarskich, mianowicie pracowitości i ścisła mrowczą pracę autora. Podnosi także, iż przed miesiącem krajowa Rada sanitarna poleciła gminie m. Lwowa, aby i ona wydawała podobne sprawozdania, a za wzór postawiła krajową Radę sanitarną sprawozdanie, wypracowane przez Dra Buszka.

R. m. prof. Dr Zoll zgadza się zupełnie z motywami referenta, ale na wniosek niezapelnia, gdyż jeżeli komisja sanitarna uznała za słuszne z powodu wyrażonych tu motywów wyrazić uznanie Drowi Buszkowi, to mowca wnosi, aby cała Rada z tych samych powodów wyraziła swe uznanie (*bravo*) fizykowi, i aby pan Prezydent zakomunikował to uznanie Rady Drowi Buszkowi.

R. m. prof. Dr Domański zwraca uwagę, iż wypracowanie podobnego sprawozdania jest obowiązkiem, wynikającym z uchwały Rady.

Wniosek r. m. prof. Dra Zolla popierają r. m. Dr Jordan i Dr Warschauer, jak również i prezes Majer, który nie może przeszkodzić, by nie podnieść zdatości, pilności i pracowitości Dra Buszka, ten bowiem zasłużył się w sposób, o którym może Rada nie wie, gdyż opracował rzecz o trwaniu życia w Krakowie dla odpowiedniej komisji Akademii Umiejętności. Sprawiedliwość więc domaga się uznania dla Dra Buszka (*bravo*).

Wiceprezydent Friedlein nie chce tu być dyssonansem, ale należałoby podwyższyć kwotę na druki, gdyż inaczej nie byłibyśmy w stanie takich sprawozdań drukować.

W głosowaniu Rada uchwała omal jednogłośnie

POTOP

POWIEŚĆ

przez

Henryka Sienkiewicza.

Tom trzeci.

(Ciąg dalszy.)

ROZDZIAŁ IV.

Idąc samą granicą między województwem Trokiem a Prusami, szli przez lasy obszerne i bezdroża, Kiemliczom tylko znajome, aż weszli do Prus i dotarli do Łęgu, czyli, jak stary Kiemlicz nazywał, do Elku, gdzie zasięgnęli nowin o rzeczach publicznych od bawiącej tam szlachty, która przed Szwedami pod moc elektorską się schroniła wraz z żonami, dziećmi i dobytkiem.

Łęg wyglądał jak obóz, a raczej można by rzec, że sejmik jakowyś się w nim odprawiał. Szlachta pila pod wiechami piwo pruskie i rozprawiała, a coraz ktoś nowiny przywoził. Nie dopytyując się o nie i tylko nadstawiając bacznie ucha, dowiedział się pan Babiniec, że Prusy królewskie i mone w nich miasta stanowczo opowiedziały się po stronie Jana Kazimierza i już układ z elektorem zawarły, aby się wspólnie przeciw każdemu nieprzyjacielowi bronili. Mówiono jednak, że mimo układu, znamienniste miasta nie chciały przyjąć zalog elektorskich, bojąc się, aby ów przebiegły książę, raz usadowiwszy się w nich zbrojną ręką, nie chciał potem na zawsze ich zagarnąć, albo żeby w stanowiącej chwili ze Szwedami się zdradziecko nie połączył, do czego wrodzona chytrność zdolny go czyniła.

Szlachta szemrała na tę nieufność mieszczan, ale pan Andrzej, znający praktyki radziwiłowskie z elektorem, gryził się tylko w język, by nie wypowiedzieć wszystkiego, co mu było wiadome. Powstrzymywała go od tego napróżd myśl, że niebezpiecznie było w Prusach elektorskich mówić głośno przeciw elektorowi, a powtórze, że szaremu szlachetce, który na targ z końmi przyjechał, nie wypadało wdawać się w zawile matery polityczne, nad którymi najbieglejsi statysci próżno głowy łamali.

Przedawczy więc parę koni, a dokupiwszy natomiast nowych, jechali dalej wzdłuż granicy pruskiej, ale już traktem prowadzącym z Łęgu do Szczuczyna, leżącego w samym kącie województwa mazowieckiego, między Prusami z jednej, a województwem podlaskim z drugiej strony. Do Szczuczyna samego nie chciał jednak pan Andrzej jechać, a to z tej okazy, że dowiedział się, iż w mieście stoi kwatery jedna chorągiew konfederacka, której pułkownik nie pan Wołodjowski.

Widocznie pan Wołodjowski musiał iść mniej więcej tąsamą drogą, którą jechał teraz Kmicie, i zatrzymał się w Szczuczynie, bądź dla krótkiego odpoczynku przed samą granicą podlaską, bądź na czasowe kwatery, w których łatwiej musiałoby być o żywność dla ludzi i koni, niż w mocno już wypłukanym Podlasiu.

Ale pan Kmicie nie chciał napotkać teraz słynnego pułkownika, albowiem sądził, że nie mając innych dowodów, prócz słów, nie zdoła go przekonać o swem nawróceniu się i szczeroci intencji. Wskutek tego, w dwóch milach od Szczuczyna zaczął skręcić w stronę Wąsosz, ku zachodowi. Co do listu, który miał dla pana Wołodjowskiego, postanowił przesłać go przez pierwszą pewną okazję.

Tymczasem nie dojeżdżając Wąsosz, zatrzymał się w przydrożnej karczynie, Pokrzyk zwanej,

i roztasowali się na nocleg, który obiecywał się być wygodny, bo w karczynie, prócz karczmarza Prusaka, nie było nikogo z gości. Leżąc zaledwie Kmicie z trzema Kiemliczami i Soroką zasiadli do wieczerzy, gdy z zewnątrz dał się słyszeć burkot kół i tętent koni.

Że słuch jeszcze nie zasłabł, Kmicie wyszedł przed karczmę popatrzyć, kto przyjeżdża, bo był ciekaw, czy nie jakiś podjazd szwedzki, ale zamiast Szwedów, ujrzał brykę, za nią dwa wozy i ludzi zbrojnych około wozów.

Na pierwszy rzut oka łatwo było poznać, że to jakiś personat nadjeżdża. Bryka była zaprzężona w cztery konie, dobre, pruskie, o grubych końskich i malikowatych grzbiatach, furys siedział na jednym z lejcowych, trzymając dwa psy piękne na smyczy; na koźle woźnica, a obok hajduczek przybrany z węgierską, na tylnym zaś siedzeniu sam pan, wsparty pod bok, z wilczurą bez rękawów, spinaną na rzęście złoczone gury.

Z tyłu szło dwa wozy, dobrze pakowane, a przy każdym po czterech czeladzi, zbrojnych w szable i bandolety.

Sam pan był to człowiek bardzo jeszcze młody, choć personat, lat ledwie dwudziestu kilku. Twarz miał puciołowatą, czerwoną, a i na całej osobie dało się było, że sobie na jadio nie żałował. — Gdy bryka stanęła, hajduczek skoczył rękę podawać, a pan ujrzawszy Kmicie stojącego w progu, kiwnął rękawicą i zawołał:

— A bywajno przyjacielu!

Kmicie, zamiast się zbliżyć, cofnął się do karczmy, bo go nagle złośliw wzięła. Nie przywykł jeszcze ani do szarej świty, ani do tego, by nań kiwnano rękawicą. Wróciwszy tedy, siadł za stołem i wziął się znowu do jada. Nieznajomy pan wszedł w ślad za nim.

Wszedłszy przysmyrzał oczy, bo w izbie mro-

czo było, gdyż tylko na kominie palił się niewielki ogień.

— A czemu to nikt nie wychodzi, gdy zajędam? — rzekł nieznajomy pan.

— Bo karczmarz poszedł do komory — odparł Kmicie, a my podróżni, jako i wasza mość.

— Dziękuję za konfidencję. A co za podróżny? — Szlachcie z końmi jadący.

— A kompania takż szlachta?

— Chłopotachole, ale szlachta.

— Tedy czołem, czołem mopankowie. Dokąd Bóg prowadzi?

— Z jarmarku na jarmark, byle tabunku żyć.

— Jeśli tu nocujemy, to jutro po dniu obejrzyć, może i ja co wybiorę. A tymczasem pozwolicie mopankowie przysiąść się do stołu.

Nieznajomy pan pytał wprawdzie, czy mu się przysiąść pozwala, ale takim tonem, jakby był tego zupełnie pewien, jakoż nie omylił się, bo młody konincha odrzekł grzecznie:

— Prosim bardzo wdzięcznie waszą mość, choć i nie mamy na co prosić, bo jeno grochem z kielbasą możemy częstować.

— Mam ja w pudrach lepsze od tego specyale — odparł nie bez pewnej pychy młody panek — ale u mnie żołnierskie podniebienie i groch z kielbasą, byle dobrze podłany, nad wszystkim przekładam.

To rzekłszy (a mówił bardzo powoli, chociaż spoglądał bystro i roztrzępnie), zasiadł na ławie, gdy zaś Kmicie usunął mu się tak, aby uczynić wygodne miejsce, dodał łaskawie:

— Proszę, proszę, nie inkomoduj się wacpan... w drodze się na godność nie uważa, a chociaż mnie też łokciem trącaj, to mi korona z głowy nie spadnie.

Kmicie, który właśnie przysuwał nieznajomemu miskę z grochem, a który, jako się rzekło, nie przywykł jeszcze do podobnego traktowania, byłby

niezawodnie rozbił ją na głowie nadętego młodzika, gdyby nie to, że było coś w tej nadętości takiego, co bawiło pana Andrzeja, więc nietylko, że zaraz wewnętrzny impet powściągnął, ale się uśmiechnął i rzekł:

— Takie to teraz czasy wasza mość, że i z najwyższych głów korony spadają: exemplum nasz król Jan Kazimierz, który wedle prawa dwie powinien nosić, a niema żadnej, chyba jedną cieniową...

Na to nieznajomy spojrzął bystro na Kmicica, poczem westchnął i odrzekł:

— Takie teraz czasy, że lepiej o tem nie mówić, chyba z konfidantami.

Po chwili zaś dodał:

— Aleś to roztrzępnie wacpan wywiódł. Musiałeś gdzieś po dworach przy politycznych ludziach służywać, bo mowa edukacyja wyższą, niż jest wacpanowa kondycja, pokazuje.

wniosek r. m. Dra Zolla, do którego przyłączył się i sprawozdawca.

R. m. Dr. Rosenblatt referuje w imieniu sekcji prawniczej tryby sprawy emerytalne, i na zasadzie tych wniosków Rada przyznaje emeryturę J. Jagiellaszek, wdowie po pensyonalnym dozorczy drogowym; Wiktorowi Jagiellaszek, córce pomienionego dozorczy, datkę na wychowanie, i emeryturę Józefowi Karpowicz, wdowie po woźnym Magistratu.

Naczelnik Wydziału ekonomicznego Magistratu, p. Umiński, jako sprawozdawca sekcji ekonomicznej, przedkłada dwa następne wnioski: 1) Zaniechać wysypywania proszku desinfekcyjnego do kanałów miejskich, przy czyszczeniu tychże, natomiast: 1) Używać proszku desinfekcyjnego do odwaniania nieczystości po wydobyciu ich z kanałów i w czasie przewożenia — jak również, 2) Używać proszku w celu odwaniania pozostałych resztek nieczystości w dołach kloacznych, po ich wypompowaniu, II) Przepięć między ulicami Dietla i Podbrzezie na Kazimierz, dotąd bez nazwy będącą, nazwą ulicą „boczną“.

Do wniosku I, czyli r. m. prof. Dr. Domański poprawkę, aby w ustępie 2) po wyrazie „pomocą“ dodać: „o ile fizyk miejski uzna tego potrzebę.“ Poprawkę tę Rada przyjmuje wraz z wnioskami I i II.

R. m. Gwiazdomorski wyjaśnia Radzie w imieniu sekcji skarbowej, iż w kasie miejskiej znajduje się od dłuższego już czasu fundusz tak zwany kanałowy, rewidykowany od radu austriackiego, a powstały za czasów Rzeczypospolitej z opłat groszowych na budowę kanałów. Fundusz ten wynosi do 13,000 złr., a rząd austriacki zwrócił go jedynie pod tym warunkiem, by na cel, jakim pierwotnie zakreślono, był użyty. W tym względzie badał sprawę r. m. JE. Dr. Kopff i wyraził zdanie uzasadnione prawnie, iż nie procent od rewidykowanej sumy na budowę kanału miejskiego użyty być może, lecz cała w mowie będąca kwota. Dlatego sprawozdawca wniosł, aby Rada uchwała, iż za sumę tę ma być wydany kanał w ulicy, co do której sekcja ekonomiczna po weźmie uchwałę, iż kanał najrychle potrzebny, a Rada miejska tę uchwałę zatwierdzi.

Wniosek przyjęto, a dodać musimy, iż r. m. Chęciński czynił do niego poprawkę tej treści, aby kanał za tę sumę wybudowano na jednym z przedmieści. Poprawkę tę wszakże cofnął, gdyż wyjaśniono, iż na postawienie wniosku w tym kierunku nadzieję dopiero właściciela pora.

R. m. Dr. Maciej Leon Jakubowski, w imieniu sekcji IV, przedkłada wniosek następujący:

„Do komitetu administracyjnego szpitala św. Łazarza w Krakowie przedstawia się Wysokiemu Wydziałowi krajowemu na opróżnione miejsce, pp. profesora Dra Stanisława Domańskiego i profesora Dra Henryka Jordana.“ — Przyjęto.

Na wniosek r. m. Zaremby, jako sprawozdawcy Komisji Muzeum techniczno-przemysłowego, Rada uchwała podwyższyć płacę kustosa tegoż Muzeum z kwoty 600 do kwoty 800 złr.

Adjunkt Magistratu Józefczyk Stanisław, z powodu słabości radcy Magistratu p. Zawilowskiego, podaje do wiadomości Rady w imieniu sekcji prawniczo-przemysłowej sprawozdanie Magistratu o obrocie spraw szynkowych w r. 1884. Z tego sprawozdania wyjmujemy następujące szczegóły: z końcem r. 1884 było konsensów na obrotu 20, na traktyerzenie 90, na handle korzenne upoważnione do szynki trunków 30 konsensów; na szynki trunków ordynaryjnych 63 konsensów; na cukierne 9 konsensów; na winiarne 16 konsensów; na szynki miodu 5 konsensów; na piwiarne 13 konsensów; na szynki piwa własnego wyrobu 6 konsensów; na kawiarnie 62 konsensów. Było zatem ogółem z końcem roku 1884 konsensów 314, t. j. o dwa mniej, niż z końcem 1883, a opłata od wszystkich tych konsensów wynosiła kwotę 18,303 złr. 62½ centów.

Prezydent dodaje, iż obecnie przed wydaniem jakiegokolwiek konsensu wydaje swą opinię w imieniu gminy sekcja prawniczo-przemysłowa, czy mianowicie zachodzi potrzeba udzielenia konsensu, lub nie.

Wreszcie na wniosek r. m. Knausa uchwała Rada datkę w kwocie 100 złr. dla pogorzalców Horodenek.

Na tem posiedzenie zakończono.

Sprawy krajowe.

W sprawie kanału Zyblikiewicza.

W korespondencji z powiatu mieleckiego z 2go lipca b. r., umieszczonej w Nrze 152 *Czasu*, podniesiono skuteczność kanału ulgi, wykonanego przez Spółkę wodną Chorzelską, a ciągnącego się od szlaku kanału głównego w Zadzusznikach aż do granicy powiatu tarnobrzegiego, przyczem szanowny korespondent dodał, że kanał ten ma na celu ochronienie gmin położonych przy ujściu kanału głównego od wylewu na wypadek wielkiej wody na Wiśle, ażeby się nie powtórzyła podobna klęska, jak w roku zeszłym na kanale Zyblikiewicza w powiecie dąbrowskim.

Gdy powyższe słowa mogłyby nasunąć zdanie, że spółka wodna w dąbrowskim powiecie była na tyle nieostrożną, że nie wykonała podobnego, jak spółka Chorzelska kanału ulgi, a przez to naraziła gminy przy ujściu kanału położone na klęskę wylewu, gdy dałoby się imienianie takie mogłoby niekorzystny wpływ wyrzucić na inne zawiązujące się spółki wodne, i zniechęcić do robót, które na nieprzewidziane straty narażają, przeto poczyniliśmy sobie za obowiązek wyjaśnić sprawę zeszłorocznej klęski w dąbrowskim powiecie.

Kanał Zyblikiewicza ma na celu odprowadzenie dzikich wód z obszaru około 15,000 morgów, obliczony jest na największą ilość wody z tego obszaru spływającej i na pomieszczenie tej wody zupełnie wystarcza. To też w zeszłym roku, nie woda z kanału zalała gminy przy jego ujściu położone, ale woda obca pochodząca z wylewu nieuregulowanego jeszcze rzeki Zbuznicy, która wdarła się do kanału spójki wodnej, a nie mając odpływu wskutek zamknięcia szluzu przez wysoki stan wody na Wiśle, zrzuciła szkody w gminach nisko położonych.

Gminy te niejednokrotnie już dawniej przed wybudowaniem kanału Zyblikiewicza nawiedzone były klęską podobną. W roku 1867 n. p. zatopione były wody z Zbuznicy i Dunajca. Wówczas jednak woda rozlana po polach pozostała tamże, dokąd nie wyparowała, lub w ziemię nie wsiąkała, skutkiem bowiem sposobu odprowadzenia jej nie było.

ło, w zeszłym zaś roku woda spłynęła nowym kanałem do Wisły, tak, że w kilku dniach po powodzi pola prawie zupełnie osuszone były. A zatem i w tym anomalnym wypadku kanał Zyblikiewicza wielkie oddał usługi, a e zabezpieczył od wylewu wód obcych z rzeki Zbuznicy lub Dunajca nie jest i nie mogło być nigdy zadaniem kanału. Od tej klęski może tylko uchronić tamtejsze gminy regulacja i obwałowanie rzeki Zbuznicy i jej niższej części t. j. rzeki Brnia, która to robota już w roku bieżącym częściowo wykonana została.

Czy klęskę tej zapobiedz mogło wykopanie drugiego kanału (kanału ulgi), na to każdy znający położenie i stosunki miejscowe, przecząco odpowiada. Na pozór zdaje się wprawdzie, że woda od spływająca dwoma korytami, prędzej i pewniej od prowadzoną będzie, niż jednym korytem, w rzeczywistości jednak istnienie drugiego kanału stanowiłoby nie przyniosłoby korzyści. Do odprowadzenia choćby największej wody z obszaru spółki, do osuszenia kilkunastu tysięcy morgów ziemi dawniej zawsze zabagnionej, kanał i szluz, wykonane przez spółkę dąbrowską, zupełnie wystarczy. Ale w razie długo trwającego wysokiego stanu wody na Wiśle i zamknięcia przez to szluzu, obecność drugiego kanału i drugiej szluzu żadnej nie przyniesie ulgi, bo czy jedna, czy dwie szluzi, skoro tylko szluz ten się zamknie, to działanie ich jest zarówno żadne, a kanał ulgi z zamkniętą szluzą odgrywa tylko rolę zbiornika, którego jednak objętość w stosunku do ilości wody wciąż przypływającej z tak znacznego obszaru i sąsiednich rzek, a wcale nie odpływającej, jest tak mała, że stanowczo twierdzić można, iż wykonanie choćby kilku kanałów ulgi na wypadek takiej, jak zeszłoroczna powodzi, rzeczywistej ulgi przyniesieć nie mogła.

Dąbrowa, dnia 9 lipca 1885 r.

Jan Konopka. Tadeusz Sroczyński.

Jubileusz św. Metodego w Paryżu.

Paryż 6 lipca.

Dawno już w łonie polskiej kolonii w Paryżu nie obchodzono uroczystości, nacechowanej taką harmonią, taką powagą, opartej na tak wzniosłym nastroju ducha biorących w niej udział uczestników.

Wielka myśl uroczystego obchodu tysiąclecia jubileuszu świętych apostołów Słowiańszczyzny, Cyryla i Metodego, rzuciona przez Ojca świętego Leona XIII, została podjęta z zapalem przez wszystkie szczeple wielkiej słowiańskiej rodziny.

Wzywaniu z Rzymu godnie odpowiedziała Słowiańszczyzna katolicka, godnie odpowiedziała Polacy mieszkający w Paryżu, dając wymowny dowód głębokiego pojmowania całej doniosłości tej wiekowej dla ludów słowiańskich pamiątki.

Działalność śś. Cyryla i Metodego po tysiącach latach została zrozumiana w całej swej doniosłości i odczuta lepiej, aniżeli kiedykolwiek. Pamięć świętych mężów została uczczona nie tylko przez hołdy jubileuszowe, oddawane ich wielkiej zasłudze krzewienia światła Chrystusowego, ale nadto przez odrodzenie się w sercach różnorodnych plemion słowiańskich tych pojedynczych idei, które będąc jedną podstawą moralnego i politycznego bytu Słowian, były wyrazem wszystkich prac i usiłowań, poniesionych dla Słowiańszczyzny przez wielkich jej apostołów.

Polacy paryscy nie pozostali w tyle wobec inicjatyw, podanej przez Ojca świętego. Pochwycili ją całym sercem i ze szczerem a niekłamaniem uczuciem przystąpili do jej uświetnienia.

Zapowiedzeniu obchodu towarzyszyły zaproszenia, rozesłane Polakom mieszkającym w Paryżu przez najgorliwszego zwolennika tej uroczystości, przełożonego misji polskiej w Paryżu X. Wł. Witkowskiego.

„Ponieważ udział nasz — pisze cieżogodni pasterz — w krajowej pielgrzymce do grobów apostołów jest niemożliwym, przeto obowiązkiem jest naszym połączyć w tym wielkopomnym dniu modły nasze z modłami braci i pobratymców naszych.“

Wszyscy niemal Polacy, rozrzucony po najrozszerzniejszych częściach wielkiego miasta, stawili się na to gorące wezwanie.

Uroczystość odbyła się w niedzielę d. 5 lipca w kościele polskim Wniebowzięcia N. P. Maryi. Obszerny stosunkowo kościół do liczby zamieszkałych w Paryżu Polaków, napenił się wiernymi św. wierze katolickiej i sprawie zbliżania z bliźnimi z sobą jednością wyznania ludów słowiańskich.

Do uświetnienia uroczystości za staraniem X. Witkowskiego zrobione było wszystko, nie pomijając i strony czysto zewnętrznej. Skromny zawiązaj kościół przybrał na się szaty wielkiego święta.

Wśród rzędnego oświetlenia wznosił się nad ołtarzem ogromny obraz Najśw. Panny Maryi Częstochowskiej, umyślnie na ten dzień sprowadzony. Wszędzie dywany i kwiaty, a wśród nich tarce z Orlem i Pogonią. Słowem, wszędzie było widać rękę, pragnącą nadać uroczystości jak największego uroku, pragnącą ją podnieść do wysokości pamiątki, jakie przypomina, pragnącą ją niejako uświetlić i wyróżnić.

Po ukończeniu Mszy św., którą celebrował sam Przełożony misji polskiej, wstąpił na ambonę X. Wileziński i wymownymi słowami odmalował całą ważność i znaczenie obchodzonych w dniu tym pamiątek. Hymn „Boże coś Polskę“ artystycznie wykonany na organach i bezpłatnie rozdawanie dzieł ka jubileuszowego, napisanego przez X. Kanteckiego, zamknęły uroczystość w kościele.

Po skończeniu nabożeństwie odsonili się gościnne progi dla uczestników obchodu w domu przełożonego misji X. Witkowskiego. Prastarym słowiańskim zwiyczajem biesiadnicy utworzyli wiec, na którym uchwalono wysłanie zbiorowej depechy do duchowieństwa Wielebrada, jako miejscowości, w której spoczywają zwłoki jednego z apostołów, mianowicie św. Metodego i gdzie ten ostatni sprawował przez dłuższy czas swoją apostołską misję. Nienależycie najwybitniejsi przedstawiciele emigracji polskiej złożyli nań swoje podpisy.

W skład zebrania wchodzili: książę Władysław Czartoryski, przełożony misji X. Wł. Witkowski, Bogdan Zaleski, F. Duchński, Seweryna Duchńska, Feliks Michałowski, Władysław Łaskowski, Włodzimierz Radowski, Teodor Jęłowicki, Władysław Chodźkiewicz, Dionizy Zaleski, Karol Zaleski, X. Karol Soltan, X. Jerzy Makowski, Leonard Niedźwiecki, Ildefons Kosiłowski, Siemaszko Otton.

W tak harmonijny sposób zakończyła się owa

uroczystość, oparta na głębokim uczuciu religijnym, popierana pragnieniem uczczenia prawdy i poświęcenia. Jak wielkiem było posłannictwo Św. Braci w dziejach rozwoju Słowiańszczyzny, tak wzięciem i pochwałą godnym jest uczucie, błądzące w sercu każdego Słowianina ku uczczeniu wspólnej wszystkim szczeremu pamiątce.

Nie możemy się jednak powstrzymać od skonstatowania publicznie jednego smutnego faktu i zapytania: dlaczego mianowicie szkoła polska na Batiolach niechyliła się od przyjęcia najmniejszego udziału w obchycie uroczystości, podczas gdy nawet pomniejsze instytucje polskie w Paryżu stawiały się z całą gorliwością do obchodu? Pytamy się dlaczego, gdyż widzieliśmy ją niedawno zbyt mocno gorąco manifestującą swoją boleść nad grobem świeżo zmarłego francuskiego poety Wiktor Hugo.

Kronika miejscowa i zagraniczna.

Kraków 10 lipca.

Niebezpieczeństwo powodzi w wielkich rozmiarach zdaje się być wobec wypogadzenia się nieba zagrożone. Przez dwa jednak ostatnie dni poczęło ono być groźnym i zaraz powstała między obywatelstwem okolicznym, zebranym w Krakowie z powodu posiedzenia Towarzystwa Rolniczego, myśl zawiązania Komitetu ratunkowego, którą wykonać miał p. St. Homolac. Zdaje się jednak, iż pomimo częściowych uszkodzeń i strat, wyrządzonych zwłaszcza w bliskich Krakowa powiatach, działająca ratunkowa w większym stylu okazać się zbyteczną. Niemniej jednak są wcale całkiem, mianowicie cztery w powiecie Chrzanowskim, w innych zaś częściowo pola stoją pod wodą. Z tego też powodu już w środę hr. Antoni Wodziecki, wiceprezes Rady powiatowej Chrzanowskiej, udał się na miejsce, aby zapoznać się ze stanem rzeczy i przynieść pomoc nawiedzonym niebezpieczeństwem. Wczoraj zaś wiały na lód w Oświęcimie przy moście kolei żelaznej, popłynął aż do Krakowa, rozdając pomoc pieniężną najbardziej dotkniętej ludności. Znalazł on prawą stronę Wisły, to jest powiaty Wadowicki i Wielicki, bodaj czy nie więcej uszkodzone niż Krakowski i Chrzanowski. Stan jednak wody już wczoraj nie budził na przyszłość obaw.

— Woda na Wiśle od wczoraj, godziny 2-giej po południu trzymała się stanowczo w mierze 3-5 m. nad zero aż do północy. W nocy o godzinie 2-giej woda zaczęła opadać regularnie, tak że o godzinie 4 stan wody był 2-86 m. ponad zero, a o godzinie 6 rano 2-82 m., dziś zaś o godz. 10 rano 2-80 m. ponad zero. Stan ten wody notujemy według pomiarów sierzanta inżynierii p. Wolffa, który od lat 13 dokonany stałe wszelkich pomiarów wzbierania wody. Według telegramów z Oświęcimia, stan wody jest tam dość wysoki, woda więc w Krakowie przybrała jeszcze może o parę centymetrów, w żadnym wszakże razie ponad 3 metry nad stan zwykły. Dziś przed południem prezydent miasta Dr. Szlachetowski wysłał objaśnienie fachowych ze strony p. inżyniera Matuli, oraz starszego stowarzyszenia rybaków p. Wojciechowskiego. Według ich relacji wody górskie z ostatnich deszczów przechodziły już dziś przed południem, groza niebezpieczeństwa więc i podobnego wylewu, jak zeszłoroczny, minęła stanowczo, acz wiele wsi, położonych w nizinach, ucierpiało bardzo.

Dziś wypogodziło się znacznie i na horyzoncie chmur już nie widać, wiatr się zmienił na wschodni, wznosić może, że i w reszcie kraju deszcz już nie pada, więc woda stanowczo opadać pocinie.

Podnieść tu jeszcze raz musimy energiczną akcję Magistratu, mianowicie Prezydenta i wiceprezydenta Dra Schmidta, którzy na każdym punkcie czuwali o sobie i wspierali swą radą personalną cały pracujący. Niemniej przynależało zasługę urzędnikom budownictwa miejskiego, inspektorowi ekonomatowi, komisarzom obwodowym i naczelnikowi str. żył pożarnej p. Emainowiczowi, który bezustannie kierował robotami straży na wszystkich punktach i ostatniej chwili, i tym usiłowniom zawiązać należy, iż woda nie przerwała wału pod Skalką.

— Ratunek tonącemu wczoraj w zamierze samobójczym Janowi Brodzkiemu, przyniósł, jak się dowiadujemy, nie Ignacy Sliwiński, lecz Ignacy Siemiński, czeladnik kominiarski z zakładu p. Jana Böhma. Brodzki jest żonaty, 47-letni, gdyż ratunek był doroząmny i śpieszny, połączony z niebezpieczeństwem życia.

— P. Ludwik Graeve, poseł Księstwa Poznańskiego do parlamentu niemieckiego, przejechał wczoraj do Krakowa i zabawi tu dni kilka.

— Miejskowa Komisja podatkowa przypomina właścicielom domów, jak corocznie w tym czasie, że opłata domów i fasy dochodów czynszowych, celem wymierzenia podatku domowo-czynszowego na r. 1886, mają być przedłożone najdalej do końca sierpnia r. b.

— Z Izdebniaka donoszą nam o wielkich spustoszeniach, spowodowanych wylewem, który tam był niesłychanych rozmiarów. W Izdebniku znajdował się gościniec pod wodą i cała okoliczna wyglądała jakby wielkie jezioro. Mosty na gościniec aż do Wadowie zerwane. Może to dać miarę do oceny ogromnej szkody, jakie tamtejsza biedna ludność wiejska i tamtejsze właściciele dóbr ponieśli. Tej nocy (z 9go na 10) znowu ogromne spadły deszcze, jakby oberwanie chmury.

— W Radziszowie woda zabrała dom i stodołę z miejsca nadbrzeżnego, a prztem uszkodziła tegoroczne plony. W Brzozowie poka, niżej położone, zalała woda zupełnie, a na 4-morgowy obszar nianosiła piasku i żwiru, który zaległ gruntu, obsiane pszenicą. W Kopancie zabrała woda 800 cetrarów siana, i koniecznie, stojące w stogach, tamtejszemu dzierżawcy p. Zaremby. A zresztą pszenica, ziemniaki i wszystkie ziemiopłody zalane wodą i zupełnie zniszczone tak, iż żadnego pożytku z nich mieć już nie można. W Fańciechu i Ochodzy przerwane wały i również zboża pozalane, a siano woda zabrała.

W Borku szlacheckim stoi zboże pod wodą, słowem cały pas nadbrzeżny ucierpiał tak samo, jak roku zeszłego. Podnieść tu należy nędzę właścicieli, którzy na 1 stycznia 1886 r. mają płacić ratę tegorocznej pożyczki na zasiewy, a dziś już nie mają co jeść, i to samo czeka ich na przyszłość, gdyż z pola nie nie zbiorą. Zapewne odmienne władze uwzględnią, to straszne położenie. W Kostrzu p. Jordens zniszczony został do szczętu, jak również wszyscy inni dzierżawcy kameralni, których klęska tegoroczna doprowadza do ruiny, należałoby więc, aby władze kameralne uwzględniły to położenie, gdyż inaczej byłoby to cios śmiertelny, spowodowany nie ich winą, lecz rozbuchanym żywiołem i brakiem regulacji rzek.

— Kalwaria Zebrzydowska. W nocy z 6 na 7 lipca b. r. wskutek ulewnej deszczu wzebrały nadzwyczajnie rzeczka Cedron tudzież pobożne strumyki i woda wyrządziła znaczne szkody właściciom i obszarom dworskim w Leśnicy, Brodach Kalwary,

Zebrzydowicach, Przytkowicach, Zarzycu, Podolanach i t. d. mianowicie zniweczyła plony, zabrała grunta, ogrody, stodoły, stajnie, zerwała mosty, uszkodziła drogi, wskutek czego przerwana komunikacja pomiędzy Kalwaryą, Myślenicami a Krakowem oraz Skawiną, Wadowicami i to pomiędzy Wadowicami nawet dla pieszych; począ pomiędzy Wadowicami, Kalwaryą a Izdebniakiem nie kursuje; gdyby nie silne a przed przeszło stu laty murowane mosty na Cedronie, służące dla ludzi odpustowych których woda nie zdołała jeszcze nigdy zerwać, to byłaby komunikacja zupełnie nawet z najbliższymi położonymi wsiemi, tudzież Lanckoroną dla pieszych przerwana; w Leśnicy na rzeczce Cedronie utopił się właściciel Wicher podczas gdy z drugim przejeżdżał. Są właściciele w Brodach i Zebrzydowicach, którym plony zupełnie zniszczone zostały i potrzebują pomocy, a gminy dla naprawy dróg i dania zarobku dotkniętym ludziom subwencji. Pożądanym jest, aby i Władze zarządziły spieszne przywrócenie komunikacji, gdyż grozi stagnacja w handlu, co wykazuje, że w Kalwaryi i Wadowicach 8 i 9 lipca prawie żadnych ludzi na targu nie było, a są tu ludzie, co tylko z handlu się utrzymują.

— Z Wadowickiego. Na drodze Sucha-Budów-Hartowice-Sulkowice-Izdebniak Kalwaryi ku Wadowicom wszelka komunikacja przerwana. W nocy z 6 na 7 b. m. około 12ej w nocy oberwanie chmury — powódź okropna, pola zalane, zasiewy zniszczone, drogi popęte, mosty zerwane, a deszcz ciągle pada. W Sulkowicach dwa domy woda uniósła.

— Otrzymujemy następującą odezwę:

Podpisany burmistrz, tak strasznie nieszczęśliwym dotknięciem miasta Horodenki, prosi wszystkich łaskawych, którzy chcą przyjść z pomocą nieszczęśliwym pogorzelcom, aby raczyli wszelkie datki przesyłać wprost na ręce tutejszego starosty p. Juliana Zulauf, lub też na ręce podpisanego. Przy tej sposobności nie mogę przelnieć na siebie, abym nie złożył wszystkim łaskawym dawcom za nadesłane wsparcia w imieniu tych nieszczęśliwych najgorętsze dzięki i polecam ich nadal szlachetnej ofiarności i dobroczynności miszkańców kraju.

Horodenka 8 lipca 1885. Jakób bar. Romaszkan, burmistrz.

— Ognisko, polskie stowarzyszenie akademickie w Wiedniu, zostaje z powodu feryj wakacyjnych zamknięte na czas od 15 lipca do 1 października r. b. Wpis rozpocząć się w lokalu stowarzyszenia „I. Am Hof N. 13 piętro drugie, z dniem otwarcia codziennie od godziny 5-9 wieczorem.“

— Ku uczczeniu pamięci śś. Cyryla i Metodego odbywały się d. 5 b. m. w Księstwie Poznańskim prawie we wszystkich znaczniejszych miejscach uroczystości, zabiegające się od nabożeństwa, po którym nastąpiły zabawy obywateli z zastosowaniem do okoliczności mówami.

— Najważniejsze organa prasy paryskiej, jak *Temps* i *Journal des Debats*, za nimi zaś inne prosta wiadomości, podana przez korespondenta *N. fr. Presse* o zajęciu, jakie miało miejsce na korystarzu polskiej Izby francuskiej, pomiędzy jednym członkiem tej Izby a wydawcą *Messenger d'Occident*. Jak *Gaz. Lwowskiej* donoszą z Paryża, wypadek, którego relację powtórzyliśmy podług dzienników wiedeńskich, nie miał charakteru, któryby mógł uważać p. Wołowskiemu lub przedstawiać go jako pozbawionego zdrowych zmysłów. P. Wołowski jest wprawdzie istotnie cierpiący na mocne rozdrażnienie nerwów, lecz o powrocie jego do zdrowia lekarze nie wątpią, a pismo, które wydaje, chociaż może za daleko idzie w sympatiach dla Francji, chociaż w bardzo wielu względach nie godzi się z poglądami naszymi, redagowane jest obecnie może staranniej, niż dawniej, szczególniej bowiem zbieg okoliczności opartych jego istnienie na silniejszych materyalnych podstawach. Anegdota korespondenta paryskiego, w tej formie, jak była podana, zdaje się być wymysłem tendencyjnym.

— Barometr roślinny. Do roślin wijących się, które są ozdobą naszych pokojów, należą różne gatunki tradescantji, jak viridis, zebrina, multicolor itd. Z rzędu ich tradycji, zebrina zasługuje na szczególniejszą uwagę, z powodu, iż może służyć jako bardzo dobry i niezawodny barometr do przepowiadania deszczu i pogody. Jeżeli roślinna ta wystawiona jest przed pewien czas na działanie światła słonecznego, to ukaże się niebawem jasno fioletowe kwiaty i pączki, które właśnie posiadają ową wróżbiarską zdolność przepowiadania zmian powietrza. Zawsze bowiem 24 godzin przed deszczem, śniegiem lub burzą, kwiaty się otwierają, przed pogodą znowu się zamykają. Roślina ta począwszy raz wydawać pączki kwiatowe, kwitnie przez cały rok i może służyć zamiast barometru.

Wystawa nieustająca Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Sukiennicach otwarta codziennie od godziny 11ej do 4ej prócz niedziel. — Wstęp w niedzielę 15 cent. w dni powszednie 30 centów.

Muzeum Narodowe (w Sukiennicach) otwarte jest codziennie od godziny 11ej do 3ej popołudniu z wyjątkiem po niedzielach, za opłatą wejścia 20 cent. w dzień zwykły w niedzielę i święta po 10 cent. od osoby.

Grobby królewskie i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiędzać można w dni powszednie o godzinie 10ej w niedzielę i święta o godzinie 12.

Grobby zasłużonych (w krypcie na Skalkie), Grób Skargi (u św. Piotra), oraz Skarbiec kościoła N. P. Maryi, oglądać można w chwilach wolnych od nabożeństwa za zgłoszeniem się do zakrysty.

Muzeum Techniczno-Przemysłowe w gmachu Franciszkańskim otwarte codziennie od godziny 10ej do 6ej. — Wstęp 20 cent. od osoby. W niedzielę od 10ej do 2ej bezpłatnie. Gabinet Archeologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego. (Collegium majus) zwiędzać można codziennie od godziny 12ej od 1ej — prócz niedziel, świąt i feryj uniwersyteckich bezpłatnie.

Muzeum XX. Czartoryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki, czwartki i soboty od 10-12, o ile w te dni nie przypadała święta.

Salon artystyczny Biasona w Ryńku gł. Nr. 14 gromadzący dzieła sztuki malarskiej i rzeźbiarskiej, otwarty codziennie od godziny 9ej rano do 6ej popołud.

— D. 9go lipca do południa pochmurno, od południa do późnej nocy czasami deszcz, nad wieczorem gromoty, wieczorem błyskawice; term. od 14-3 do 23-6 C. Barometr dosyć szybko się podnosi; o godzinie 7ej rano d. 10go stan jego był 744-8 milim., term. 18-8 C. — Wiatr wschodni.

— W sobotę d. 11go lipca: śś. Pelagii, Sabiny i Norberta.

Wiadomości artystyczne, literackie i naukowe.

Teatr. Wczorajsze, drugie wystąpienie panny Elly Russel w *Fauscie* Gounoda, gdzie śpiewała partję Margoraty, znowu tyle zgromadziło w teatrze publiczności, że dużo osób nie dostało już biletów. Partja Margoraty mniej dała pola znakomitej śpiewaczce do wykazania całej potęgi jej zasobów głosowych, liryczny bowiem głównie odznacza ją nastroj, dramatyczność zaś wykryła ku kołchoi dopiero w akcie IV, w arii, śpiewanej pod kościołem i w V — w śpiewie przedśmiertnym

w więzieniu. Ale zato ten liryzm tak głęboko umie odczuć, i tak przepięknie oddać artystka i w śpiewie i w grze mistrzowskiej, w najwyższym stopniu szlachetnej a zawsze wybitnie charakterystycznej naturę uczu w danej chwili, że publiczność, spragniona tych podniosłych, prawdziwie poetycznych wrażeń, uznanie swe okazywała z entuzjazmem, na jaki się zdobywa w wyjątkowych tylko i — że tak powiemy, — uroczystych chwilach, gdy czuje się porwana i rozgrzana potęgą takiego talentu, który w artystycznym świecie jest już zjawiskiem i gwiazdą o pierwszorzędnym blasku.

Najgoręcej ten entuzjazm manifestował się po odpiewaniu Arii przy klejnotach, po wykonaniu śpiewu w oknie (akt III), tudzież po śpiewach wyżej wymienionych IV i V aktu. Otrzymała też uroczą Diwa od publiczności piękny chociaż skromny dar: kosz przepysznych, świeżych kwiatów dobranych i ułożonych z niepospolitym smakiem.

W ogóle drugi występ panny Russel, chociaż w mniejszej roli, spotęgował jeszcze wrazenie, odniesione po występie pierwszym. O zaletach tedy i właściwościach wielkiego talentu artystki, dziś powtórzyć wypadało, *en superlatif* to, cośmy już mówili poprzednio. Unikając więc plagiatu, ograniczamy się tym razem na dwóch słowach: czarodziejka i mistrzyni!..

P. Alma odpiewał partję tytułową w sposób, jemu chlubić a publiczności zupełnie zadowolenie przynoszący. Na wyróżnienie też zasługują: pani Bockaj jako Siebel i p. Łomiński jako Walenty. Czuł ten ostatni artysta z wcale dobrym głosem, tak bardzo rzadko występując na scenie? Inni artyści mniej dostawali się tym razem do wymagań poważnej opery. Orkiestra trzymała się dzielnie.

Treść zeszytu 7 *Misji katolickich*: Tunniza na drodze swego odrodzenia. Sprawozdanie kardynała de Lavigiera, arcybiskupa kartagińskiego; Jaffa i Efez; Kochinchina. Dalszy ciąg dziełowiecznych dzieł kraju. Wyprawa hiszpańsko-francuska do Kochinchiny; 400 mil drogi przez Kuang-si i Kuj-zen. Dziennik X. Chouzy (ed.); Nawrócenie i zagłada Huronów w północnej Ameryce. Zaraza w zime 1637 (ed.); Urszulan i Siostry szpitalne w Kwebeku; Dzieje misji katolickiej w Zambezie. XVI. Nowe urządzenia misji Dolnej Zambezie, ale i nowe ofiary śmierci (1882-1883). Zmarli w misji zambezijskiej od 1880-1883. Pogląd na obecny stan misji zambezijskiej; Wiadomości bieżące z misji. Tekst objaśniony jest 15 rycinami.

Treść Nr. 13 *Kroniki Rodzinnej*: „Ze świata naukowego“ przez M. J. Z.; Wystawa przemysłowo-rolnicza; Wspomnienia z życia Maryi z książką Czartoryskich ks. Wirtemberskiej przez S. Duchnińskiego (c. d.); Korespondencja z Londynu przez E. S. Naganowskiego; Listy Tomasza Zana do Karola hr. Chodkiewicza (z archiwum domowego hr. Przezdzieckich); Odpowiedzi na kwestyonariusz, Dziennik podróży X. M. Bochusa prałata wileńskiego (c. d.); Wieści polityczne; Silvererum.

Od Administracji „Czasu.“

Na pogorzalców Horodenki nadesłał hr. Stanisław Tarnowski 50 złr.

Na pogorzalców Dąbrowy nadesłał hr. Stanisław Tarnowski 50 złr.

Dla Z. B. Stępczyńskiego nadesłał X. Michna z Chłopie 5 złr., X. Brandt z Piotrowie 2 złr.

Przyczynę do dzieł wodociągów krakowskiego.

Sprawa zaopatrzania Krakowa we wodę prowadzoną z okolic miasta, badana jest wszechstronnie i z tą naukową ścisłością, jaka jest konieczną dla zapewnienia jej pomyślnego skutku w przyszłości.

Król Alfons w Aranjeu.

Paryski *Gaulois* otrzymuje od swego specjalnego korespondenta następujące ciekawe sprawozdanie o odwiedzinach króla Alfonsa u ludności, cholera nawiedzona w Aranjeu:

„We środę wieczór król przyjechał do Aranjeu. Na jego powitanie przystąpił do niego drugi dzień rano o godzinie 5; oficer, czyniąc zadość królewskiemu rozkazowi, z wojskową akuratnością ukazał się o naznaczonej godzinie u króla. Alfons XII już był na nogach, ubrany w uniform, odkryty płaszczem. „Kazałem zaprząd — powiedział mu król — zrobimy przechadzkę ku „Retirowi.“ Powóz rzeczywiście pojechał ku „Retirowi,“ miejscu najbardziej odwiedzanemu; po kilku jednak minutach, król królową i dwórca przyjechał na dworzec kolejowy, a zwracając się do adjutanta, do dał z namiętności: „Jedziemy do Aranjeu.“ Oficer się uklonił. Przybywszy na dworzec, król królową i adjutanta skierował, polecając mu kupienie dwóch biletów pierwszej klasy; za kilka chwil siedział król Alfons w wagonie, gdzie się trzecia jakaś osoba znajdowała. Przedsięwzięcie ostrożności śnać nie wystarczyło, bo oto przelotny stacy, poznawszy króla, dał znać szefowi, a ten ukazał się celem powitania króla. A kiedy drugi podróżny chciał wyjść z wagonu, król Alfons prosił go z najniższą grzecznością o zaniechanie tego. „Jeżeli kto jest tu zbyt zbytnie — dodał — to chyba ja, zostań pan więc, proszę bardzo.“

Za godzinę stanął pociąg w Aranjeu, a król przedsięwzięciu odwiedzić koczary i szpitale. Przed swym wyjazdem napisał król dwa listy, jeden do królowej, drugi do Canovasa. List do królowej brzmiał, jak następuje:

„Kiedy czytać będziesz ten list, będę w Aranjeu. Proszę się nie niepokoić, nie trapić. Będę popołudniu z powrotem.“

Przy czytaniu tych kilka słów, nie mogła się dzielna małżonka tak odważnego władcy od lez wstrzymać. „Nigdy mu tego nie przebaczę — powiedziała do infantki Izabelli — że mnie o tem nie wiadomości; moglibyśmy się przecież tam tak dobrze razem udać.“

Według rozkazu króla, miał p. Canovas otrzymać dla siebie przeznaczony list o godzinie dopiero 9. P. Canovas, obecnie cierpiący, zatelegrafował natychmiast o tem namiestnikowi, ministrowi wojny, a później i innym członkom gabinetu. Namiestnik udał się natychmiast, mimo silnej trapiącej go febrы, na dworzec, żądał na lokomotywie stojącej, króla za kilka minut dogonił. Niezadnego także minister wojny pojechał za tym przykładem, w towarzystwie pewnej liczby oficerów, tak że król, wybrawszy się z Madrytu sam, widział się naraz otoczony znaczną świtą. Tymczasem ruch w Madrycie stał się ogromny: sławna Puerta del Sol, jakoteż brama zamku królewskiego zalane były ciekawymi. Królowa, modląc się w kaplicy, musiała się ukazać na balkonie, powitana okrzykami ludu.

W Aranjeu odwiedził król nasamprzód szpital garnizonowy. Nie potrzebna ponoś dodawać, że tam nikt się takich odwiedzin nie spodziewał. Zaraz przy wstąpieniu do szpitalu ukłonił się przed siostrą miłosierdzia z uszanowaniem, całując jej rękę. Każdy prawie z chorych otrzymał jakiś pocieszające słowo od króla, który też zostawił tam 5000 franków celem pokrycia najniebezpieczniejszych potrzeb. Potem udał się do szpitala cywilnego. Tu widok był przejmującym: 230 leżało ludzi cholera dotkniętych, między którymi 60 umierają. Chory sami prosili króla, aby się usunął z niebezpiecznego miejsca; Alfons jednak nieprędyj ustąpił, aż widział przedsięwzięcie przez siebie środki ratunku, zostawiając i tu także sumę 5000 franków. Później przyszła kolej na koczary. Król uściłask wszystkich oficerów, którzy mu oświadczyli, że nie myślą opuścić miasta, przeciwnie zdecydowani są dzielić z ludem niebezpieczeństwo epidemii. Następnie odwiedził król dom, w którym leży 8 chorych siostr miłosierdzia, i dowiedział się, że zakazano im jadać innych potraw, prócz suchego chleba.

„Wasz król — powiedział do nich — wasz przyjaciel, który was najwięcej podziwia, prosi was, w imieniu ludzkości, abyście przez czas trwania epidemii mięso jadali.“

W owej chwili żadne chyba oko nie było wolne od łez. Na ulicy wołano na króla, aby odjechał. W Madrycie rósł niepokój z każdą chwilą; tłum witał go bezzwonne królewską rodzinę, postanowił pójść na dworzec, aby tam przyjechał bohater-króla oczekiwać. Lud wyszedł naprzeciw pociągu, który o ćwierć mili przed dworcem stanął. Ledwie, że się król z wagonu wydostał, a już królowa rzuciła mu się w objęcia. Grzmiące hurra dały się zewsząd słyszeć, a widok tej chwili był zaiste nie do opisania. Otoczona na około ludem, z trudnością dostała się para królewska na miej-

sce, gdzie się król miał poddać desinfekcyi. — Powóz ich był raczej przez lud noszony, aniżeli przez konie. „Niech żyje odważny król! Niech żyje król hiszpański! W ten sposób musi władca postępować! Niech żyje król kochający swój lud!“ Takie można było słyszeć słowa bezzwonne przy przejeździe króla, na drodze prowadzącej od dworca kolei południowej ku zamkowi.

Na okrzyki kilku uliczników, na ulicy *Puerta del Sol*: „Niech żyje Rzeczpospolita!“ odpowiedział grzmiący głos okrzykiem: „Precz z Rzeczpospolitą!“ — a lud powtarzał: „Precz z nią!“

Gospodarstwo handel i przemysł.

Sprawozdanie z targów zbożowych

na Baranie i Kleparzu.
w dniach 9 i 10-go lipca.

Na wczorajszym targu na Baranie, prawie żadnych nie było transakcyj, dlatego i ceny pozostały niezmienione.

Normalnie handel zboża na dzisiejszym targu zbożowym na Kleparzu pozostał jak w ostatnim czasie, ograniczony do miejscowych potrzeb, ponieważ jednak w małych ilościach górale żyta więcej kupowali, przeto ceny tego produktu nieco się podniosły.

Płacono za pszenicę białą od 8-50 do 9-35 złr., czerną od 8-50 do 9-40 złr., jarą od — do — złr.; żyto polskie od 7-25 do 7-40 złr.; rosyjskie i galicyjskie od 7— do 7-20 złr.; jęczmień od 6-50 do 7-25 złr.; owies od 7— do 7-50 złr. (z akcyzą). Rzepak od 11-50 do 12— złr.

Wszystko za 100 kilogramów.

W Peszcie i w Wiedniu ceny w ogóle obniżają się, gdyż pojawiają się już na targach nowa pszenica, jest w dobrym gatunku, a wydajność przy omłocie jest zadawalniająca.

Artykuły w dziale „Nadesłane“ nie pochodzą od Redakcyi.

NADESŁANE. (1800-1-8)

Mattoniego

Żelazist a sól mułowa z SOOSMOOR

pod Franzensbadem.

Zastępuje wygodnie kąpiele mułowe. — Środek do zrobienia kąpiei żelazistych i słonych.

Henryk Mattoni w Franzensbadzie.

Wiedniu, Budapeszcie, Karlsbadzie, Giesshübl-Puchstein.

Ostatnie wiadomości.

Czytamy w *Dzienniku Polskim*:

„Marszałek krajowy Dr Mikołaj Zybkiewicz wyjeżdża dzisiaj wieczorem lub jutro do Szczecyna na dłuższy pobyt.

„J.E. Dr Kazimierz Grocholski w przejeździe odwiedził przyjaźni Marszałka i członków Wydziału krajowego. Sędziwy prezes Koła polskiego udaje się do dóbr swych na Podole.

„P. Pierożyński, dyrektor oddziału rachunkowego Wydziału krajowego, został na dzisiejszej sesyi spensjonowany na własną prośbę. Na razie posada dyrektora nie będzie obsadzona.“

Na artykul wstępny *Czasu* z dnia 2-go b. m. *Dziennik Polski* opisuje d. 9 b. m. Mogliśmy się przedtem spodziewać sumiennej, niż tak spóźnionej polemiki. Widocznie należy ją zaliczyć do kategorii — nadesłanych artykułów.

Nie rozczuła nas to weale, jak nie zbudowało nas. Odpowiedzi na odpowiedzi po dwóch ośmiu dawać nie myślimy, nie chcąc nużyć czytelników rzecz, którejby nawet zrozumieć nie zdołali, tak dalece „nadesłane“ d. 9 b. m. do *Dziennika Polskiego* nie tylko odbiega od przedmiotu przez nas d. 2 b. m. poruszonego, ale poprostu przekręca i przeistacza, fałszuje i nakręca nieuczciwie, a poprostu to, cośmy jasno i poprostu powiedzieli.

Otóż bierzemy tylko na świadectwo ziemi i niebo, iż dnia 2 lipca nie wspomnieliśmy nawet „o strasznej, genialnej, czy katylnarnej organizacji, istniejącej w kraju,“ jak to nam „nadesłane“ do *Dziennika Polskiego* przypisuje, biorąc załd assumpt do całego szeregu oskarżeń i podejrzeń! Zgola o istnieniu jakiegokolwiek organizacji nie wspominaliśmy, i jest prostym fałszem przypisywać nam to; naiwnością zaś, lub zarozumiałością,

mniemać abyśmy kogokolwiek z tych, co się pocznili do obowiązku odpowiedzenia *Czasowi*, posadzali już nie o genialność, ale nawet o posiadanie w swem łonie choćby Katylnki.

Takie twierdzenie w żywe oczy, iż powiedzieliśmy rzecz, o której nie wspomnieliśmy nawet i żąd dedukcy, że *Czas* potwierdza „oszczerstwa miotane na nas przez ościennych wrogów,“ zmusza nas do przypomnienia, że do owych „oszczerstw ościennych“ nigdy *Czas* nie dał powodu, lecz że nieraz miał dość kłopotu, gdy przyszło bronić kraju i społeczeństwa wobec zdań wygłaszanych z pełnem przekonaniem o genialności ich treści, a zapoznaniem całej istotnej śmieszności, zabawiania się z powiatowego miasta galicyjskiego w europejskie manifesty; zapoznaniem tak daleko posunietem, iż zaślepiało nawet co do szkodliwości dla kraju podobnych wybrzyków.

Po tem wszystkim dziwić nas nie może, że i szkodliwości przypisywania *Czasowi* rzeczy, których nie powiedział, pewni ludzie nie rozumieją w zapale używania wszelkich środków dla środka, którym, widzimy to z przyjemnością, wedle słów *Dziennika Polskiego*, o to głównie idzie, aby nie przeszkadzano „zblizeniu się w Wiedniu do osobistości, nienależących do pewnej koteryi.“

Oto wszystko, i to słowa, które prawdziwie z serca się wydobyły. Ceni się też szczerze i chwali tę obawę, acz ona jest zbyteczną, a tak dalece pösunięta, że w „nadesłanem“ do *Dziennika Polskiego* znowu podsunięto *Czasowi* rzecz, której nigdy nie wypowiedział, a która mu nawet przez jego polską głowę przejść nie mogła, o jakiejś dyktaturze w Kole polskiem, przeciw której właśnie w imię tradycyi narodowych zastrzegł się *Czas* solennie d. 2 lipca.

Czas podobnej myśli nie powiódł, ale wie doskonale, że ci, którzy mu ją przypisują, choćby zaczęli od *quinquevratu*, to jak owi eksparyzyciele Rabagasa, naradzający się pod drzwiami tyra, kolejno przeszliby do tryumwiratu, dwóch konsulów, a nareszcie do jednego — konsula! To nieuniknione!

Kiedy Areyks. Rudolf przejeżdżał przedwczoraj przez Koblency, udała się przebywająca tam Cesarzowa Augusta do wagonu salonowego, w celu serdecznego powitania Areyksiecia i jego małżonki.

Z Paryża telegrafują: Doniesienie, że Freycinet rozesał notę w sprawie sneskiej i pogłoska o odwołaniu ambasadora francuskiego w Petersburgu generała Apperta, zostały półurzędownie zaprzeczone.

Telegramy własne „Czasu.“

Wiedeń 10 lipca. (W) Ministerstwo handlu wysła na międzynarodowy kongres w sprawie te legrafów, który się odbędzie w dniu 9 sierpnia w Berlinie, radcę dworu Brunnera Wattenwyla, i radcę sekcyi Wolschitza. Reprezentanci austriaccy zostaną upoważnieni do starania się o znaczne zużycie międzynarodowej taryfy telegraficznej.

Wiedeń 10 lipca. (W) Sekretarz dworu Dr Stibral, który w imieniu rządu austriackiego układał się w Konstancyopolu z rządem tureckim co do zawarcia traktatu handlowego, powrócił tu wczoraj. Rokowania w Konstancyopolu toczyły się bardzo pomyślnie, a zawarcie traktatu handlowego między Tarcą a Austro-Węgrami, nie napotka już na szczególne trudności.

Wiedeń 10 lipca. (W) Rozporządzenie wykonawcze, wydane przez ministerstwo oświecenia w porozumieniu z ministerstwem skarbu do ustawy konstualnej, ogłoszone zostanie jutro w dzienniku ustaw państwa.

Wiedeń 10 lipca. Także i namiestnik Niższej Austrii bar. Possinger-Choborski wydał okólnik, wzbierający pielgrzymek do Welehradu. Okólnik ten przewiduje na podstawie pewnych oznak, że epidemia w Welehradzie dłuższy czas potwra i oświadcza że nie ma nadziei, ażeby grasujące w Welehradzie choroby w najbliższej przyszłości nastąpi.

Praga 10 lipca. Zamianowany dla Pragi amerykański konsul Karol Jonasz, jest rodowitym Czechem i wydawcą dziennika czeskiego *Slavia* w stanie Wisconsin. Obecnie jest on już w drodze do Wiednia, gdzie chce sunąć pewne wątpliwości podniesione przez ministerstwo spraw zagranicznych przeciw jego nominacji. Czesi mieszkający w Nowym Jorku, zatelegrafowali do Dra Riegera, aby zechciał użyć swego wpływu w sprawie Jonascha.

Budapeszt 10 lipca. Edward Lockroy, deputowany miasta Paryża i zięć Wiktora Hugo, na-

desłał tutejszemu stowarzyszeniu literatów i artystów węgierskich podziękowanie imieniem rodziny za kondolencję stowarzyszenia z powodu śmierci Wiktora Hugo.

Budapeszt 10 lipca. Książę Aleksander bułgarski, po jednodniowym pobycie wyjechał zjad dziś o godzinie 11 przed południem. W chwili odjazdu oświadczył książę, że po 4 tygodniach przybędzie tu znowu celem zwiedzenia wystawy.

Arcyksiążę Rudolf i jego małżonka, po powrocie z Belgii przybędą tu w połowie b. m. na dwa lub trzy dni.

Budapeszt 10-go lipca. *Pester Lloyd* pisze: Minister wojny zaproponuje w parlamencie zmianę ustawy wojkowej w kierunku powoływania 5ej klasy popisowych.

Bruksela 10 lipca. *Independence belge* potwierdza pogłoskę, iż aresztowani tu wczoraj anar chisci i nihilisci, zamierzali dokonać zamachu na cara. Aresztowania nastąpiły na rekwizycję Rosyi.

Bukareszt 10 lipca. Prezes ministrów Bratiano weźmie niebawem urlop i na dłuższy czas uda się do Marienbadi. W czasie jego nieobecności zastępować go będzie minister Stourdza.

Petersburg 10-go lipca. Chanaty Buchara i Chiwa, zostające pod protektoratem Rosyi, mają być niebawem jako prowincye rosyjskie, — albo wcielone do Turkestanu, — albo też utworzone z nich będą samodzielne gubernie. Rosya obawia się bowiem, aby chanaty te w razie wojny nie stanęły po stronie Anglii.

Telegramy biura koresp.

Praga 10 lipca. *Pokrok* oświadcza, że swych propozycyi pojednawczych w sprawie wyborów gminnych nie uczynił weale zawisłemu od tego, aby Niemcy wyrzekli się *Schulvereinu* i wielkoniemieckich sztafardów, i że znowu bez względu na *Schulverein*, wielkoniemieckie sztafardy i inne rzeczy powonia projekt, aby umocniano niemieccy mężowie zaufania porozumieli się z przywódcami czeskiimi co do liczby wybrać się mających do reprezentacji miejskiej Niemców. Projekt ten pochodzi ze szczerego serca, bez żadnych myśli ubocznych. Czesi gotowi są ponieść jaknajwiększe ofiary dla idei pojednawczej, byleby tylko Niemcy nie żądali nie takiego, cooby obrażać mogło dumę narodową. *Pokrok* spodziewa się, że ten ponowny projekt wzięty zostanie pod rozwagę.

Budapeszt 10 lipca. Wczoraj po południu padał przez trzy kwadranse nawalny deszcz, który zrażał znaczne szkody. Woda weisnęła się do suteren i do wielu domów, wskutek czego mieszkańcy musieli się gdzieindziej schronić, a policya i wojsko wyruszyło w celu strzeżenia ich ruchomości.

Paryż 10 lipca. Żaden z dzienników tutejszych nie potwierdza niepokojących wiadomości dziennika *Matin* o Madagaskarze.

Rząd przedłożył kredyt w wysokości 947.000 fr. na francuskie osady nad zatoką gwinejską.

Paryż 10 lipca. Z powodu pogłoski, że w pewnem miejscu departamentu Aude, gdzie szeszoego roku srożyła się cholera, było parę wypadków choroby podejrzaney, stwierdza *Temps*, iż prefekt Tuluzj oświadczył po przeprowadzonych dochodzeniach, że w departamencie Aude nie było obecnie ani jednego wypadku choroby na cholera.

Bruksela 10 lipca. Policya odbyła wczoraj w lokalach, w których się anarחסci regularnie schodzili i gdzie drukowali dziennik swój *Ni Dieu ni maître* rewizję, skonfiskowała wiele pism i aresztowała 14 osób, z których tylko kilka zatrzymano na areszcie. Między aresztowanymi jest jeden Rosyanin, jeden Niemiec, a zresztą Francuzi i Belgijczycy.

Londyn 10 lipca. Z Izby wyższej. Rothschild zajął krzesło.

Bil o ministerstwie szkockiem przyjęto w drugim czytaniu.

Londyn 10 lipca. W Izbie niższej oświadcza rząd, iż nie ogłosi nic więcej ze sprawozdań Northbrooka o Egipcie. Akta dyplomatyczne co do konferencyi w sprawie kanału sneskiego są już gotowe do przedłożenia, a rząd zasięgnie w tej mierze zdania Izby. Rząd nie otrzymał doniesienia, stwierdzającego pogłoskę o śmierci Paina.

Ogłoszenie sprawozdań Lumsdena byłoby w obecnem stadium rokowań z Rosyą na nie czasie.

Hicks Beach odpiara przypuszczenie, że celem dochodzenia zastój w handlu jest powrót do systemu cel protekcyjnych.

Bil o budżecie przyjęto w pierwszym czytaniu.

Londyn 10 lipca. Z Izby niższej. Izba przyjęła w drugim czytaniu bil o zabezpieczeniu młodych dziewcząt przed sprawozdaniem ich na drodze niemoralną, również przyjęła w drugim czytaniu bil o ustanowieniu australskiej rady związkowej.

Hicks Beach oświadcza, że szeszooczny i tego-roczny deficyt w wysokości 3,870,000 funt. szterl. ma być pokryty za pomocą bonów i weksli skarbowych w wysokości 4 mil. funt szterl.

Londyn 10 lipca. Z korespondencyi urzędowej o wycofaniu wojsk angielskich z Dongoli wpływa, że Wolseley protestował energicznie przeciw wycofaniu wojsk z Dongoli i oświadczył, że ponowna okupacya Dongoli dałaby się łatwo uśkuteczyć, podczas gdy komendant Dongoli był zdania, że ponowna okupacya bez nowej ekspedycyi byłaby niemożliwą. Rząd obecnym utrzymał więc rozporządzenie poprzedniego rządu, postanowił jednak rozszerzyć kolej żelazną nad Nilem.

Madryt 10 lipca. Przedwczoraj było w Hiszpanii 1540 nowych wypadków choroby, a 717 wypadków śmierci na cholera. Z liczby tej przypada na prowincye Valencie 411 wypadków śmierci.

Belgrad 10 lipca. *Veliko* daje ostrą odprawy dziennikom rosyjskim i pisze, że obecna polityka serbska odpowiada dokonany faktom i smutnym doświadczeniom Serbii po ostatnich dwóch wojnach.

Petersburg 10 lipca. Obruczew, szef sztabu jenerałego, udał się wczoraj za urlopem w podróż za granicę.

Spodziewają się, że Cesarstwo przybędą tu jutro.

Ateny 10 lipca. Delyannyi przedkłada *exposé* finansowe. Deficyt w ostatnich trzech latach wynosi 39 milionów. Budżet na rok 1886 przywrócony będzie do równowagi. Minister przedkłada projektu w sprawie zmiany systemu fiskalnego i w sprawie przyznania gabinetowi prawa do znoszenia monopolów. Mowa ministra sprawiła silne wrażenie.

Kursa. — Wiedeń 10-go lipca. 2 godz. 30 m. popoł. — Renta papier. — 5% — Renta papier. nieopodat. — Renta srebr. — Renta złota — 6% Renta złota węgierska — 4% Renta złota węgierska 99 30. — Losy z r. 1860 139 75. — Akcyje Banku Austr. Węg. — Akcyje kredyt. — Londyn — Napoleoncy — Lombardy 136 50. — Losy roku 1864 167 75. — Akcyje Kolei Karola Ludwika 244 75. — Akcyje kolei Lwowsko-Czer niowieck. 229 75. — Akcyje kolei węg.-póln.-wsch. 177 —. — Obligacye indemn. galicyjsk. 101 50. — Losy prem. węgiersk. 118 50. — Akcyje Kolei Koszycko-Bogum. 148 50. — Akcyje kolei półn.-zach. austr. 178 50. — 6% Listy zast. hipot. 101 50. — 6% Listy zastaw. galic. Zakład kredyt. Ziemiak. l. A. 100 —. — Akcyje kolei Siedmiogr. 184 75. — Marki 61 15. — Ruble 124 50. — Dukaty — Srebro —. — Akcyje Anglo-Bank —. — Usposobienie giełdy: spokojne.

Berlin 10-go lipca. — Banknoty austriackie 163 60. — Krótki Wiedeń 163 30. — Krótka Warszawa —. — Banknoty rosyj. 203 70. — 5% Listy zast. Polskie 62 —. — 4% Listy Likwid. Polskie 56 70. — Akcyje Kolei Karola Ludwika 99 90. — Akcyje austr. kredytowe 467 50.

ODPOWIEDZIALNY REDAKTOR I WYDAWCA

Antoni Kłobukowski.

Pociągi na kolejach żelaznych.

Odechodzą z Krakowa: do Lwowa: osobow. pospiesz. mieszan. kursyrski Kraków odjazd 10 46 rano 9 13 wiecz. 10 57 wie. 7 59 rano Lwów przyjazd 9 07 wie. 5 16 rano 11 13 rano 3 38 pop. Do Tarnowa i Rzeszowa lokalny: Kraków odjazd 6 12 rano Rzeszów — 12 35 pop. Do Wieliczki (Kraków: odj. 11 15 przed p. 11 24 w n. Do Wiednia: (Wieliczka przyj. 11 59 przed p. 12 10 w n. Do Wiednia: osobowy 5 40 r. i 3 — pop. — pospieszny 6 55 rano — mieszany 9 30 rano i 6 — popo. — kursyrski 9 35 wieczór.

Przychodzą do Krakowa: do Lwowa: osobow. pospiesz. mieszan. kursyrski Lwów odjazd 3 45 rano 4 30 wie. 10 26 w noc. 2 56 pop. Kraków przyj. 2 33 pop. 5 10 rano 6 48 rano 9 38 wie. Z Rzeszowa lokalny: Rzeszów odjazd 2 35 popoł. Kraków przyjazd 8 20 wiecz. Z Wieliczki: (Wieliczka odjazd 6 55 wiecz. 5 46 rano Z Wieliczki: (Kraków przyjazd 7 35 wiecz. 6 31 rano Z Wiednia: osobow. pospiesz. mieszan. kursyrski Wiedeń odjazd 8 20 rano 11 10 rano 2 25 pop. 10 15 wie. Kraków przyjazd 9 50 wie. 8 30 wie. 7 22 rano 7 26 rano Z Wiednia: osobowy mieszany Wiedeń odjazd 8 25 wiecz. 9 30 wieczór Kraków przyjazd 9 45 rano 5 27 popołudniu

Z Prus: o godzinie 3 15 popoł. mieszany; o godzinie 8 30 wieczór pospieszny i o godz. 9 50 wiecz. osob.

Z Warszawy: o godz. 9 45 rano osobowy i o godz. 5 27 popołudniu mieszany.

Uwaga. Godziny przybycia i odjazdu pociągów na kolei galicyjskiej obliczone podług zegaru pieszńskiego (różnica od krakowskiego 4 minuty); zaś na kolei cesarza Ferdynanda według zegaru pragskiego (o 12 minut później od krakowskiego).

Kurs pieniędzy i papierów publicznych.

Kraków 10 Lipca.

Waluty.

Ruble rosyjskie papierowe za 100 123 50 124 50
Marki niemieckie 60 85 61 50
Dukat ważny 5 83 5 92
20-to frankowa ważna 9 84 9 92
Imperial ważny 10 14 10 23
Rubel srebrny obrzokowy 1 60 1 70

Oblig.

Za 100 żr. wart. imien. oprócz kuponu bież.

Wpólna państwowa renta papierowa 82 50 83 25
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne 101 — 102 25
6% galicyj. pożyczka krajowa 102 — 103 —
4 1/2% „ „ „ 90 65 91 40
5% Oblig. komunalne galicyj. Banku krajowego 96 75 97 75
4% Listy likwid. Król. Polskiego za 100 rub. im. w. oprócz kup. bież. w rubl. i kop. 88 50 89 50

Listy zastawne i dłużne.

Za 100 żr. im. wart. oprócz kuponu bież.

4 1/2% Listy zast. gal. Banku krajowego 91 60 92 60
4% „ „ „ Tow. kred. ziem. we Lwowie 90 75 92 —
4% „ „ „ „ 41 let. 88 25 89 25
6% „ „ „ „ 99 50 100 30
5% „ „ „ „ 101 — 102 —
5% „ „ „ „ 98 75 99 50
5 1/2% „ „ „ „ 40 let. 96 75 97 75
6% „ „ „ „ 36 let. 97 50 99 —
6% „ „ „ „ 18 let. 99 25 100 25
7% „ „ „ „ 20 let. 100 — 101 50
6% „ „ „ „ włośc. we Lwowie 56 — 58 —
5% „ „ „ „ „ 53 — 56 —
5% „ „ „ „ „ 97 — 98 50

Akcyje kolejowe i bankowe.

Za sztukę oprócz kuponu bieżącego.

Akcyje kolei Karola Ludwika . . . po 210 żr. 243 50
„ Lwowsko-Czerniow. . . po 210 żr. 243 50
„ gal. Banku Hipot. we Lwowie po 200 żr. 282 —
„ Ban. gal. d. h. i p. w Krakowie po 200 żr. — —

Losy.

Za sztukę.

Losy miasta Krakowa . . . 17 50 18 50
„ Stanisławowa . . . 23 50 25 —
„ Tow. austr. czerwonego Krzyża 14 60 15 25
„ „ węgier. „ 8 80 9 35

Pisarz
lub
praktykant ekon.
poszukuje posady każdego czasu w lepszym gospodarstwie — w razie ostatecznym za sam wikt. Bliższej wiadomości udzieli **Zarząd dóbr Dalastowice, poczta Szczucin.** (1770-1-4)

W dobrach Krzyszkowice
pod Myślenicami,
sa do sprzedania konie ze stada s. p. księżnej Montléart. Wiadomość u rządcy miejscowego. (1803)

Do handlu korzeni i win JANA NAGLA w KRAKOWIE
potrzebny jest subiekt niedawno wyzwolony i **chłopiec** mający najmniej lat 14, zamieszcowy, dobrej kondyty i z dobrimi świadectwami. (1801)

SWIEŻE NASIENIE rzepy ścierniówki i turnipsu
p. loca (1765-1-4)
handel towarów korzennych, materyałów aptecznych, farb i nasion,
J. SCHAITTER i SPÓŁKA w Rzeszowie.

Urzędem, kancelaryum, prywatnym i t. d. celem oszczędzenia czasu i trudu poleca się użycie **wielką tabelę mnożenia.** Wydana bez błędów przez urzędnika kolejowego **Stefana Bernarda.** — Cena jest nadzwyczajnie mała a tabela powinna być w każdym domu. Za nadesłaniem 35 ct. w markach listowych lub przekazem pocztowym nadesła autor (adres **St. Bernard, Łosonoz, Ungarn**) tabelę odwrotnie i opłatnie. (1769-1-10)

Chłopiec
obyczajny, posiadający oprócz języka polskiego i niemieckiego, potrzebne wiadomości szkolne, znajdzie umieszczenie jako uczeń w handlu (1766-1-4)
J. Schaitter i Sp. w Rzeszowie.

Kasa Wertheimowska
i kompletne
urządzenie kantorowe
jest bardzo tanio do sprzedania. — Wiadomość w łazienkach paryskich w mieście. (1768-1-2)

"Zacherl"
najwyborniejszy środek
przeciw
wszelkim owadom
działa rzeczywiście z zadziwiającą siłą i wyniszcza znachodzące się owały szybko i pewnie w taki sposób, że **nawet żaden ślad nie pozostaje.**
Należy zwać dokładnie:
Co w otwartym papierze
waża, nie jest nigdy
„szczegółnością Zacherla“.
Do nabycia prawdziwe i tanie tylko w oryginalnych flaszeczkach.
Główny skład ma:
J. ZACHERL
w Wiedniu, I. Goldschmiedgasse Nr. 2.
W Krakowie mają na składzie pp.: F. Sobierajski, J. Feik, A. Siedlecki, J. F. Fischer, P. A. Grigar, W. Goldwasser, P. Rebski & Zimler, w Krakowie W. Müldner i Sp., W. P. A. Wielogórski, H. Wittemayr, A. Berger, J. Reid, H. Wierzycki i Pion, F. Leszczyński, w Rzeszowie J. B. Zacharski, E. G. Neubauer, L. Wiesen; w Bochni N. Gatti. (1799-1-11)

beste Motor
Friedrich & Jaffé
Fabrik-Wien, III. Hauptstr. 109.
(1801-2-3)
Röslera
woda na zęby i do ust
jest niezaprzeczanie najlepszym środkiem na ból zębów oraz do utrzymania i czyszczenia zębów. Ta odławna wypróbowana i słynna uzana woda do ust usuwa z ust również wszelką nieprzyjemną woń i flaszka 35 ct.
R. Tüchler, aptekarz
W. Rössler's Nachfolger
w Wiedniu I. Regierungsgasse 4.
Tylko prawdziwa w Krakowie u E. Stockmara aptek., w Tarnowie u A. Bergera, w Jasie u Romualda Pałcha, aptek.; w Kolomyi u W. Dąbrowskiego, w Wares u B. Kryzwołkiego aptekarza. (1867-5-1)

Ważne dla cierpiących na raptury!
KLAS BRUCHBÄNDER
JOHNE FEDER
jednostronne od z. 2-50 — 4-50
dwustronne od z. 4-50 — 8-50
ści suspenzoryj i
chirurgicznych
towarów gumowych.
O. Neupert w Wiedniu
tylko I. Graben 29, im Innera des Trattnerhofes.
Rozsyłka punktualnie i dyskretnie za zalicz. k.

MAJATKI
mające obszar 716 morgów, w tym lasu 180, za cenę 72,000 złr. — 804 morgów, w tym lasu 215 mrg., za 125,000 złr. — 1748 mrg., w tym lasu 947 morgów, za 100,000 złr. — 2213 morgów, w tym lasu 954 mrg., za 420,000 złr. — 800 morgów, w tym 400 mrg. lasu, za 86,000 złr. — 4982 morgów, w tym lasu 1480 mrg., za 1,300,000, bardzo ładny i korzystny. — 5992 mrg., w tym lasu tramowego grubego 4792 mrg., za 560,000 złr. — i inne są pod korzystnymi warunkami do sprzedaży. Zapytania i szczegóły pod adresem: **L. Krasuski, Kraków, ul. Floryńska pod Nr. 21, III. piętro.** (1767-1-3)

Młoda osoba będąca dłużej, czas przy wielkim gospodarstwie, i mogąc się wykazać chlubnymi świadectwami, poszukuje miejsca jako gospodyni na prowincję lub do Królestwa od 15 lipca lub od 1 sierpnia r. b. Bliższa wiadomość w Dębniakach, poczta Podgórze. (1752-3-3)

Asystent farmacji
posiadający chlubne świadectwa, poszukuje pod bardzo skromnymi warunkami natychmiast umieszczenia. Ofertę przyjmijcie **S. Roth**, właściciel dóbr w **Puchowie**, obok Złoczowa. (1750-3-3)

Nauczyciel prywatny
poszukuje posady na wsi do udzielania nauk początkowych szkół normalnych, gimnazjalnych lub też realnych. — Adres: **S. F. K. w Krakowie** przy ul. Łobzowskiej pod Nr. 27. (1453-6-6)

Z powodu wyjazdu są **meble** salonowe na sprzedaż przy ul. Karmelickiej 31, I. piętro. Bliższa wiadomość u lokaja **Franciszka**, który mieszka w suterrenach. (1769-3-9)

Rutynowany subiekt handlowy
potrzebny jest do Magazynu bławatnego **Henryka Schwarza** w Krakowie. (1715-3-3)

STYRYJSKIEJ świeżej krowianki
również **wiedeńskiej** z zakładu **Maurycego Haya**
dostać można
w aptece „pod Gwiazdą“
Konstantego Wiszniewskiego
w Krakowie przy ulicy Floryńskiej. (1031-13-1)

Tapety
z pierwszych fabryk krajowych i francuskich, stosowne szlaki, listwy złożone i drewniane, sufity en relief, otrzymał świeżo i poleca
największy skład tapet, storów do okien, cerat na meble i stoły (1442-144-)
Wilhelma Fenza
w Krakowie, Rynek 9.
Podejmuje się tapetowania mieszkań. Próby na żądanie franco.

Webb King.
Krótka trwałość płótna (wskutek chemicznego blichowania) spowodowała nas do wyrobienia pod powyższą nazwą materyi posiadającej trzykrotne trwałość płótna najładniejszego o 60 procent. Webb King jest najlepszą, najtrwalszą i najładniejszą materyją na wszelkie gatunki bielizny. Nasz znak jest urzędowo ochroniony, kto go nadsładowie, zostanie sądowo ukarany. Webb King sprzedaje nas podpisany skład:
1 sztukę 78 centym. szerok., 20 metr. długości na kałesony i bieliznę bardzo trwałą . . . . . złr. 7-
1 sztukę 88 centym. szerok., 15 metr. długości na piżmko koszulę męską i damską, wszelkie gatunki bielizny łóżkowej 8-50
1 sztukę 175 centym. szerok., 15 metr. długości na 6 sztuk wielkich przedciadek bez szwu 11-80
1 sztukę 195 centym. szerok. na włoskie łóżka 12-80
Celem przekonania się o gatunku, prosimy bezpłatnie próbki wszystkich gatunków. (1454-32-)
M. Beyer i Sp.
w Krakowie,
Sukiennice Nr. 13 — 14.

Ważne dla cierpiących na raptury!
KLAS BRUCHBÄNDER
JOHNE FEDER
jednostronne od z. 2-50 — 4-50
dwustronne od z. 4-50 — 8-50
ści suspenzoryj i
chirurgicznych
towarów gumowych.
O. Neupert w Wiedniu
tylko I. Graben 29, im Innera des Trattnerhofes.
Rozsyłka punktualnie i dyskretnie za zalicz. k.

Świeże kości nawozowe (Baker Guano)
słynne i znane ze swej dobroci, otrzymuje i poleca handel
W. Müldnera i Spół. w Tarnowie.
(1725-2-6)

OGŁOSZENIE.
Do L. 8424. (1730-1-2)
C. k. Dyrekcja ruchu kolei państwowych w Krakowie podaje do powszechnej wiadomości, iż roboty około **zburzenia domów** pod Nr. 110/25 i 111/26 przy placu Matejki i zabrania materyałów i rumowiska — mają się rozdać w drodze ofert.
Oferty zaopatrzone znacznikiem stemplowym na 50 cent. — należy z dołączeniem wadium w wysokości 10% ofiarowanej sumy ryczałtowej, tudzież należycie ostemplowaniem warunkami ogólnymi i szczegółnymi, wnieść **najpóźniej do godziny 12ej w południe dnia 20 lipca b. r.** w biurze Sekretaryatu podpisaney c. k. Dyrekcji ruchu, gdzie również bliższe warunki dotyczące zburzenia tychże domów i usunięcia rumowiska, codziennie w godzinach od 10ej do 12ej przedpołudniem przejrzane być mogą.
Kraków, dnia 7 lipca 1885 r.
C. k. Dyrekcja ruchu kolei państwowych.

Zniżone ceny.
Reprezentacja pilzneńskiego browaru Mieszczańskiego
(Bürgerliches Bräuhaus.)
Józef Rapoport w Krakowie, Rynek 43
zawiadamia Szanowną Publiczność, że sprzedaje **piwo pilzneń. z browaru Mieszczańskiego w butelkach** czterech litra 8 ct., pół litra 16 cent., cały litr 32 cent.
Kupującemu 100 butelek naraz odstępuje się rabat.
Zamówienia z prowincji wykonywane są za zaliczką należytości. Kaucję za flaszki po 5 i 8 cent., która w p. wyższej cenie nie jest wliczona, zwraca się bezwzględnie po odebraniu flaszek. (1726-22-50)

Zniżone ceny.
Otrzymawszy jeneralne zastępstwo firmy Artur Koppel
NAJWIĘKSZEJ FABRYKI KOLEI PRZENOŚNYCH I STAŁYCH W BERLINIE,
polecam pp. fabrykantom cukru, gorzelnikom, rolnikom i wszystkim, którzy większe transporty na miejscu do uskutecznienia mają **koleje przenośne i stałe** uniwersalne patentowane (nawet w Austrii), odznaczające się nadzwyczajną praktycznością i taniością.
Ilustracje, kosztorysy i objaśnienia na żądanie franco.
M. Zieleniewski, inżynier w Krakowie, Krowoderska 167, fabryka wyrobów betonowych, agencja i skład wszelkich artykułów budowlanych.
Zawsze na składzie w większej ilości rury steingutowe, cement i papa do krycia dachów. (634-3-8)

ASTHME
Duszność, chrypka, katar, zadawione i wszelkie cierpienia kanałów oddechowych ustępują po użyciu **RUREK LEVASSEURA.**
W Paryżu, Skład główny w Apteczni pana LEVASSEUR, rue du Pont-Neuf, 7.
Dostać można we wszystkich głównych aptekach.
W Krakowie w aptekach pp. Trauczyńskiego, Redyka i Wiszniewskiego. (138-3-8)

NEURALGIES
Wszelkie cierpienia nerwowe każdej chwili ustępują po użyciu pigulek antineuralgicznych **Dra CRONIER.**
W Krakowie w aptekach pp. Trauczyńskiego, Redyka i Wiszniewskiego. (138-3-8)

Pastyłki Bilińskie
(bilińskie cukierki na niestrawność),
najlepszy środek na palenie w żołądku, niezły żołądkowy, wogóle nieregularne trawienie. (1587-3-6)
Składy we wszystkich handlach wód mineralnych, w aptekach i składach towarów aptekarskich.
Dyrekcja zdrojowa w Bilinie. (Czechy).
C. k. Generalna Dyrekcja austr. kolei państwowych.
WYCIĄG z ROZKŁADU JAZDY
w zbiegu od 1go czerwca 1885 r.
Odjazd z Podgórza
8-30 rano do Skawiny-Oświęcim, 11-25 przejeżdż. do Skawiny, Suchy, Żywiec, Zabłocia, Zwardonia, 3-31 popołudniu do Skawiny-Oświęcim, 6-40 w. c. r. do Skawiny, Suchy, Nowego Sącza.
Odjazd z Oświęcimia
8-18 rano do Skawiny, Podgórze, Suchy, Zwardonia, 3-08 popołud. do Skawiny, Podgórze, Suchy, Nowego Sącza, Zagórze.
Odjazd z Tarnowa
2-34 w nocy pociąg osobowy do Grybowa, Zagórze, Nowego Sącza, Ołowa, 5-17 rano pociąg mieszany do Grybowa, Nowego Sącza, Ołowa, Zwardonia, 1-4 popołud. pociąg osobowy do Grybowa, Zagórze, Nowego Sącza, Ołowa.
Przyjazd do Podgórza
10-8 przedpoł. z Nowego Sącza, Skawiny, 11-22 przedpołudniem z Oświęcimia, Skawiny, 4-09 popołudniu ze Zwardonia, Żywca-Zabłocia, 6-39 wieczór z Oświęcimia, Skawiny, Suchy, Nowego Sącza.
Przyjazd do Oświęcimia
11-54 przedpołudniem z Zagórze, Nowego Sącza, Suchy, Skawiny, Podgórze, 6-53 wieczór z Zwardonia, Suchy, Skawiny, Podgórze.
Przyjazd do Tarnowa
11-15 przedpoł. pociąg osobowy ze Zwardonia, Ołowa, Nowego Sącza, Zagórze, Grybowa, 9-03 wieczór pociąg mieszany ze Zwardonia, Ołowa, Nowego Sącza, Grybowa, 1-10 w nocy pociąg osobowy z Ołowa, Nowego Sącza, Zagórze, Grybowa. (1513-87-)

Księgarnia Polska
wie Lwowie 14, Plac Halicki 14,
poleca swoje wydawnictwa:
Historia Powstania NARODU POLSKIEGO
1863 i 1864.
przez **Dra B. Limanowskiego,**
2 tomy 5 zlr., poprawna w piśmie ang. 6 zlr.
Karola Hagena
DZIEJE NAJNOWSZYCH CZASÓW
1815 — 1848 r.
(Dzieje restauracji do r. 1820. Rewolucyjne ruchy 1820—1824 r. Polityka europejska aż do lipcowej rewolucji. Rewolucja lipcowa i ruch europejski w 1830 i 1831 r. Rewolucja w Polsce. Walka liberalizmu z reakcją i zwycięstwo tejże. Sprawa wschodnia. Zwrot opinii). 2 tomy, stron 800 i 772. Cena zlr. 7-50, poprawna w piśmie ang. 9-10.

Ostatnie lata DZIEJÓW POWSZECHNYCH
od r. 1846 do dni dzisiejszych.
Wydatki drugie poprawione i uzupełnione.
Emigracja i spiski polskie. Rewolucja lutowa. Wypadki rewolucyjne we Włoszech, Niemczech, Austrii i Prusach. Rewolucja w Węgrzech. Ruchy w Polsce w 1848 r. Wojna krymska. Wojna włoska. Powstanie w Polsce w 1863 r. Slesawicko-Holsteiński. Wojna austro-niemiecko-włoska. Sprawa luksemburska. Wojna francusko-niemiecka. Komuna paryska. Socjalizm w Niemczech. Prześladowanie narodowości polskiej. Galicja. Emigracja. Wojna wschodnia. Panowanie reakcji i ruchy rewolucyjne w Rosji). Cena zlr. 2-50. Oprawna w piśmie ang. zlr. 3-30.
Powstanie polskie nad Bajkałem
W SYBERYI I SPRAWA KAZAŃSKA
przez naczelnego świadka **Z. O.**
Cena 40 centów.
Pamiętniki powstańca
z 1863 i 1864 r.
wydał i przepisał uzupełnił
Zygmunt Lucyan Sulima.
Cena 1 zlr.
Wiktor Hugo
NEDZNICY
romans w 10 tomach.
Nowy przekład **W. Limanowskiej.**
Cena zniżona z 12 na 5 zlr.

Powiększe dzieła znajdują się na składzie we wszystkich znaczniejszych księgarniach. (1883-5-8)

Ogłoszenie licytacji.
Nr. 11099. (1722-3-3)
Magistrat stoł. król. m. Krakowa podaje do powszechnej wiadomości, że celem sprzedaży na pniu stojącego drzewa w Dąbiu, na parceli Nr. 331/1 — będącego własnością miejską, na przestrzeni 33 morgów 484 sążni kwadr., za nowym przekopem Wisły — oraz na części parceli Nr. 331/2 na przestrzeni 7 morgów, z tej strony Wisły, z obowiązkiem wykopania tegoż drzewa, **odbędzie się w dniu 15 lipca b. r. o godzinie 11ej zrana, w Wydziale Ekonomicznym Magistratu — licytacja pisemna i ustna.**
Jako wadium wyznacza się kwotę 150 złr. w. a.
Mający zamiar licytowania mogą przejrzeć warunki licytacyjne w Wydziale Ekonomicznym codziennie od godziny 10ej do 1ej, z wyjątkiem niedziel i świąt.
Las do wycięcia przeznaczony — wskazuje gajowy miejski Jan Łacheta, zamieszkały w Dąbiu.
W Krakowie, 22 czerwca 1885 r.

Towarzystwo handlu skór w Łancucie
sprzedaje po możliwie najniższych stałych cenach wszelkie wyroby suknienników z Łeżajską i Rakuszawy. Utrzymuje skład i przyjmuje zamówienia na sukna brązowe i czarne na burki i t. p. sukna sieraczkowe i koce. (1720-2-3)
Wszelkie gatunki sukna oraz koce są sporządzone z wełny i należycie wykonane.
Łańcut, w lipcu 1885 r.
Dyrekcja.

Porzeczek czerwone i różowe, wielkie i drobne, po bardzo niskiej cenie w ogrodzie na Wielopole Librowskim pod Nr. 18. (1705-5-8)

DO NABYCIA ZARAZ
pod bardzo przystępnymi warunkami we wschodniej Galicji, pół mili od stacji kolei Lwowsko-Czernowieckiej, w pobliżu handlowych miasteczek, kilka mil od Lwowa, w dobrej glebie (1707-4-6)
majatek ziemski
z dwoma folwarkami, w ogólnej objętości 616 morgów, z czego około 305 mrg. roli skomasaowanej, 8 mrg. ogrodów, 160 mrg. łąk, 84 mrg. pastwisk, 54 mrg. lasów, 5 mrg. stawów itd. Budynki w bardzo dobrym stanie, i w dostatecznej ilości, przeważnie nowe. Większa połowa ceny kupna może pozostać przy hipotece. Bliższych wiadomości z grzeczności udzieli Wn. **Józef Maciejko** we Lwowie, ul. Ossolińskich Nr. 5.

Pomocnik gospodarski.
Młody, inteligentny człowiek, poszukuje odpowiedniego miejsca za małym wynagrodzeniem. — Wiadomość w biurze komisowem **K. Wolaniskiego**, ul. Floryńska Nr. 8. (1747-3-5)
Dr. A. KWASNICKI
zamieszkał przy ulicy Basztowej Nr. 4, w domu WPani Janikowskiej, między hotelem Krakowskim a Towarzystwem Wzajemn. ubezpieczeń. (1758-2-15)

C. k. Zakład wodoleczniczy w Krynicy
pod kierownictwem **Dra Henryka Ebersa**, otwarty od 15go maja do końca września. (1465-17-27)

KANCELARYA ADWOKATA Dr. W. Stycznia
została przeniesioną do domu pod L. 2, przy ulicy Mikołajskiej, róg ulicy Mikołajskiej i Szpitalnej. (1743-3-6)

Kawiarnia Wielanda
otworzywszy napowrót piekarnię cukierniczych wyrobów, doborowami ciastkami, tudzież wyborną kawą poleca się Szanow. Publiczności. (1760-2-4)

Do sprzedania garnitur młocarni sztyftowej używanej. Bliższych szczegółów udzieli p. **Cholewicz** w Krakowie, ulica Groble Nr. 20. (1751-3-3)

W APTECE J. A. STANKA w BIELSKU
w Szląsku austriackim,
jest miejsce na **ucznia** opróżnione. Bliższej wiadomości udziela powyższy właściciel apteki. (1716-3-3)

Każdego czasu do najęcia
obszerne pierwsze piętro z balkonem, kompletnie odnowione, suche, ciepłe i z pięknym widokiem, na placu Larnia Nr. 8, w pobliżu pałacyku Wgo Kossaka. Bliższa wiadomość u właściciela, ulica Karmelicka Nr. 3, na dole. (1741-3-3)

Weyla stołek kąpielowy do opalania
jest najpraktyczniejszym przyrządem kąpielowym. Bez trudu i kosztów ciepła kąpiele. 8000 sztuk w użyciu. Obszerne cenniki darmo. (1683-9-)
L. Weyl, właściciel c. k. przywileju w Wiedniu, I. Wallfischgasse Nr. 8. — Wanny, przyrządy natryskowe, klozety, chłodniki, także na miesięczne spłaty.

Berneńskie materye
z prawdziwej wełny w trwałych tylko modnych wzorach na suknie męskie, 1 do 8 metr. dług., metr po 1 do 6 złr. rozsyła za zaliczką znany jako rzetelny i uczciwy **SKŁAD FABRYCZNY SUKIEŃ „IMHOFF“** w **BERNIE (Brünn).** Próbki na żądanie opłatnie. (1567-8-10)

Śmierć pluskwom arab., bezwonna i bezbarwna, bez trucia, pewna! Niema plam w bliziej łożka! Porcja na 6 łóż. 30 ct. Tylko u **E. Stockmara apt.** (1148-4-10)

Pewne źródło zarobku
bez kapitału i ryzyka, nastrocza się osobistom inteligentnym i przyzwrotnym, które chcą przysłać na siebie sprzedaż rządowe dozwolonych papierów publicznych, loteryjnych i pożyczek premiiowych na spłaty. — Oferty po polsku napisane, przyjmijcie **Dom bankierski Bauer & Comp. w Amsterdamie.** (1693-3-3)

fabryka powozów Rudolfa Fuchsa
w **BIALYM.** (1698-5-6)
Polecam mój skład gotowych powozów przy ulicy św. Jana, w hotelu Saskim w Krakowie, po najprzystępniejszych cenach i najnow. fasony. **Rudolf Fuchs.**
Odpowiedzialny Rządca Drukarni **Józef Łakociński.**